

Věrná



1474-1
Sazeček Václ.
Lukavec 40
P. Lovosice

S RÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník VI. — Číslo 21 — 22

V Žatci dne 25. května 1951

Cena 6 Kčs

Hlasujeme za mír

„Ve jménu míru, svobody a štěstí našeho lidu“

1. souhlasím s výzvou Světové rady míru, aby byl uzavřen měrový pakt (smlouva) mezi pěti velmoci: Sovětským svazem, Spojenými státy americkými, Čínskou lidovou republikou, Velkou Britanií a Francií;

2. žádám, aby bylo okamžitě zastaveno vyzbrojování západního Německa americkými imperialisty a aby velmoci společně mírovým způsobem rozrešily otázku Německa;

3. odsuzuji zrádnou reakci, která podnáší do války proti vlastní zemi a ve spolku s nepřáteli republiky, s esesáckými vrahými, usiluje o nový Mnichov, o rozčlenění a zničení republiky.“

Tak zní text na hlasovacím lístku Československého výboru obránců míru. Na důkaz svého odhadláni bránit mír položí pod ním své podpisy miliony občanů naší lidové demokratické republiky při velikém lidovém hlasování na obranu míru ve dnech 26. V. — 16. VI. 1951.

Boj národů světa za mír vstoupil do svého rozhodujícího období. Proti zuřivě stupňovaným přípravám anglo-americákých imperialistů k rozpoutání nové světové války roste a mohutně každým dnem, každou hodinou rozhodná síla světového hnětu obránců míru, která je schopna zabránit válce. Pracující lid všech zemí chápá stále jasněji, že věc zachování a upěvnění míru je v jeho rukou.

Projevem tohoto rostoucího uvědomění nejširších lidových mas je právě světové hlasování za Pakt míru. Stamiliony podpisů na obranu míru mluví přesvědčivou řečí. Další stamiliony podpisů to potvrdí.

Mnoho lidí si myslí a jsou to i lidé mřumilovní, prostí lidé dobré vůle, že toto hlasování snad nemá smysl a význam. Ten obyčejný, bílý lístek se státním znakem, razítkem Československého výboru obránců míru a několika větami, citovanými výše, se jim zdá příliš bezvýznamný proti zuří-

Výzva ČESKOSLOVENSKÉHO VÝBORU OBRÁNCŮ MÍRU KE VŠEM OBČANŮM REPUBLIKY

Československý výbor obránců míru se obrací ke všem občanům naší republiky s touto výzvou:

Lidé Československa, dělníci, rolníci a pracující inteligence, muži, ženy a mládeži!

Ve jménu svobody naší vlasti, ve jménu štěstí všeho našeho lidu a ve jménu míru na celém světě obracíme se k vám a vyzýváme vás, abyste svou účastí v lidovém hlasování znovu vyjádřili svou pevnou víru v sílu tábora míru, v jehož čele pod vedením velikého Stalina stojí národy Sovětského svazu. Voláme vás k zvýšenému úsilí na výstavbě naší vlasti. To je vás příspěvek k vítězství míru nad válkou.

Dělníci, kteří máte rádi své továrny a závody, kypící neutuchajícím budovatelským ruchem, zemědělci, kteří pracujete na širých lánech družstevních polí, a měníte tvář naší vesnice! Otcové a matky, kteří milujete své děti a chcete, aby vyrostly ve zdravé a šťastné lidi, mládeži, která spřádáš smělé sny o svém budoucím životě, vy všichni z měst i z vesnic, odevzdejte svůj hlas! Hlasujte proti ozbrojení západního Německa a proti zrádné reakci!

Každý vás podpis má velikou váhu. Spolu se stamiliony podpisů mírumilovních lidí světa bude mocnou silou, která srazí ruku válečných paličů, která překazí jejich zločinné úmysly.

Všichni, kdož chcete štěstí, blaho byt a nezávislost naší vlasti a velký rozkvět republiky v mírovém budování, pojďte s námi do dalšího rozhodného boje pro světový mír!

Af žijí všichni ti, kdož neochvějně bojují za světový mír!
Af žije světová rada míru!

Af žijí naši spojenci ve velikém zápasu!
Af žijí země lidové demokracie, af žije Čína, af žije Německá demokratická republika!

Af žije země, jejíž lid je příkladem všemu lidstvu a nejpevnější záštítou míru a přátelství mezi národy — af žije SSSR!

Af žije největší člověk naší doby, největší bojovník za mír — generalissimus Stalin!

Af žije náš milý a drahý president Klement Gottwald, který nás bezpečně vede stále k novým vítězstvím na naší cestě k socialismu!

vosti, vztek a — nepopráme — i sile podněcovatelů války. Čím je proti výbuchu bomby, bakteriologické zbraní, eskadrám reaktivních jejich stíhaček?

A mají pravdu. Ovšem potud, pokud myslí na svůj, na jeden hlasovací lístek, na vůli, sílu a odhadláni, jež reprezentuje jedna osoba. Stamiliony hlasovacích lístků re-

presentují však kolektivní vůli, sílu a odhadláni stamilionů a tvoří tak moc, které dnes není na světě rovno. A z vědomí síly celku přijíma pak a roste větší síla i každého jednotlivce.

A svět se pohně tam, kam jej tato veliká síla obránců míru usměrnil.

30 let KSČ — 30 let bojů za socialismus

Všechn pracující lid oslavil radostně šťastný den našich dějin — slavné výročí založení Komunistické strany Československa.

KSČ vznikla v boji za skutečnou svobodu a vládu lidu, vznikla v době, kdy se zrádné buržoasii podařilo dočasně porazit dělnickou třídu. Zrodila se v boji proti oportunismu a proti reformistickým snahám tehdejších socialistických stran na historickém sjezdu sociálně demokratické levice ve dnech 14. — 16. května 1921. Rychle rostla, utužovala se, silyla a v procesu bolševisace se ukovala a stala skutečným vůdcem pracujícího lidu jak v boji proti buržoasii v předmnichovské republice, tak i v době mnichovské zradě. Vedla hrdinný zápas o osvobození republiky z rukou fašistických okupantů a zrádných domácích přísluhovačů — velkoburžoasie.

Pilíře marxismu — leninismu, bohaté zkušenosti VKS (b) a moudré i prozírávě vedení Klementem Gottwaldem ji postavily po osvobození Sovětskou armádou na místo rozhodujícího činitele, který v únoru 1948 definitivně zvitězil nad reakční buržoasií a který jistě vede nás pracující lid měst i venkova k vybudování šťastného života — socialismu.

Historických 30 let bylo též 30 lety bojů za lepší život naš české i slovenské vesnice, našich malých a středních rolníků. V předmnichovské republice ukazovala silnou diferenciaci na vši, kterou vytváral finanční kapitál a která měla za následek rychlé zvýšení malých a středních rolníků. Organisovala boj malých a středních rolníků za jejich denní požadavky a vytvářela úzký svazek mezi proletariátem a rolnickými masami. V květnu 1929 přes četnický teror se postavila spolu s Rudými odbory do čela stávky 20.000 zemědělských dělníků a vybojovala pro ně podstatné zvýšení mezd a zlepšení pracovních podmínek.

V době, kdy hospodářská krize ochromila nejen průmysl, nýbrž se rozšířila též na zemědělství, kdy vláda zvyšovala daně a ceny zboží denní potřeby a kdy ofensiva velkokapitálu vedla k hlubokému zvýšení mas lidu ve městech a na venkově, Gottwaldova strana se postavila do boje za životní zájmy širokých lidových vrstev. V době stávky mosteckých horníků, která se proměnila ve velké lidové hnutí, projevili solidaritu též rolníci, kteří stavujícím přiváželi potraviny.

Když berní úřady zabavovaly rolníkům v cukrovarech peníze za

řepu na úhradu nezaplatených daní, zatím co velkoagrárníkům, kartelářům škrtaly stamilionové nedoplatky, postavila se strana do boje za spravedlivé požadavky rolníků a už na Roudnicku nebo na Hané.

Již na VI. sjezdu ukazovala strana na fašistické nebezpečí i na velkoagrárníké zrádce, šílající na hitlerovský Berlín. VII. sjezd volal po sjednocení národa k obraně demokracie a republiky. Politickou platformou se stala akční jednota všech demokratických sil a organizací dělníků, rolníků, inteligence a středního stavu, nejúžší spolupráce s SSSR a vytvoření vlády lidové fronty.

Po pádu první republiky zavineném zradou buržoasie se naše rodiná KSČ stala uznaným obráncem národa a státu. I když byla zakázána v illegalitě zahájila bezodkladně boj za znovudobytí svobody našeho národa. Rozvinula masové odbojové hnutí, jež se stupňovalo až k partyzánské válce a k ozbrojenému povstání. Vyrostla národní fronta — svazek pracujících měst a venkova.

Po prvé vstoupili komunisté do vlády v Košicích, kdy byl přijat program KSČ jako Košický program — program znamenající tolik pro malého a středního rolníka. A nastaly opět boje za jeho důsledné uskutečňování, které bylo tak sabotováno reakčním vedením stran ovlivňovaných buržoasii.

Masy dělníků, rolníků a pracující inteligence poznaly jasně skutečnou budovatelku republiky. A tak VIII. sjezd v březnu 1946 byl sledován nejen milionem členů strany, ale i masou pokrokových složek našich národů jako sněm

budovatelů lepšího života, což se projevilo i v květnových volbách 1946, ze kterých KSČ vyšla jako nejsilnější strana se soudruhem Gottwaldem — předsedou vlády, která dala zemi 2 LP k překonání neblahých následků války, ke zvýšení životní úrovně lidu. A pak v 6ti historických únorových dnech byla reakce drtivě poražena a dělník se postavil skutečně za rolníka i rolník za dělníka.

Komunistická strana se stala též největší rolnickou stranou, protože lid nikdy nezklamala, že vždycky šla s lidem, že hájila jeho zájmy a za ně bojovala, že slova komunistů se nikdy nerozcházela a vždy se měnila v činy, protože na rozdíl od ostatních stran je nositelkou nových pokrokových myšlenek, že razí cestu vpřed k pokrokové společnosti.

Rolni se přesvědčili, že dokud se neopírali o dělníky, dokud se domnivali, že mají v agrární straně svoji stranu, že dokud byli v područí velkostatkářů a bankovních magnátů, kteří agrární stranu a její politiku řídili, do té doby nebyly zájmy rolníků obhajovány, stíhaly je exekuce, vesnice živořila. Teprve dnes ve svazu s dělníky a pod vedením KSČ jsou uskutečňovány staré rolnické požadavky.

V nadšené budovatelské práci je nepřemožitelná síla naší milované strany budující socialismus i na naši vesnicí a kráčející pod praporem Lenina a Stalina, v čele se soudruhem Gottwaldem směleji vpřed za mír a socialismus, za radostný a šťastný život malých a středních rolníků a všech pracujících naši drahé vlasti!

Před lidovým hlasováním za Pakt míru

Mír není záležitostí jednotlivců, národů, ale věci všeho lidstva. Světová rada míru vyzvala národy celého světa ke sjednocení v boji za uzavření Paktu míru mezi pěti velmocemi, v boji proti remilitarisaci západního Německa a Japonska. Národy vyjádří své stanovisko hlasováním. Výzva Světové rady míru se setkala u československého lidu s velkým ohlasem. Čs. výbor obránců míru stanovil lidové hlasování v naší republice na dny 26. V. až 16. VI. t. r.

Organizaci lidového hlasování jsou pověřeny výbory obránců míru, kterým pomohou akční výbory. Hlasování se zúčastní občané naší vlasti starší 15let, kteří svým podpisem na hlasovacím lístku vyjádří svou touhu po zachování světového míru, po uzavření mírové-

ho paktu mezi pěti velmocemi, po zastavení remilitarisace západního Německa a Japonska.

Na mír se nečeká, mír si musíme vybojovat! A jak si jej vybojujeme? Naši usilovnou budovatelskou prací, dalším rozvojem socialistické soutěžení, následováním příkladu našich novátorů a sovětských stachanovců. Proto budou jednotlivci, dílny, závody i vesnice uzavírat nové mírové závazky, kterými vyjádří svůj zájem na zachování světového míru a na uzavření Paktu míru mezi pěti velmocemi.

Z nejvyspělejších občanů budou sestaveny agitační dvojice, které navštíví obyvatele měst i obcí a vysvětlí jim význam lidového hlasování a předloží jim zároveň i hlasovací lístky.

Cesta, jež vede k fašismu

V noci na 8. květen, francouzský parlament po dlouhé a bouřlivé rozprávě, po krkolomných politických manévrech, které zabíhaly do hrubého porušování ústavy, po třetí odhlasoval volební reformu. Pro tu reformu hlasovalo 332 poslanců a proti ní 248. Ježto protinávrh republikánské rady byl zamítnut a vzhledem k tomu, že tentokrát se vládě podařilo získat absolutní většinu hlasů ve prospěch původního návrhu Národního shromáždění, byl tento návrh přijat s konečnou platností.

Jak se dalo očekávat, francouzská vláda ihned přednesla parlamentu návrh zákona o předčasném ukončení plné moci parlamentu. Současné vládě hodlá vydat nařízení o uspořádání nových voleb dne 17. června a o první schůzi nového parlamentu, jež se bude konat dne 5. července. Tak se končí akt, který týdeník „Observateur“ otevřeně nazval „sebevraždou třetí sily“. Jím byla otevřena cesta k další fašisaci země. Generál de Gaulle čeká netrpělivě na nové volby, které, jak si myslí, mu usnadní za nového volebního systému uchvacení moci.

Cílem volební reformy ve Francii, jak to otevřeně přiznali její původci, je redukovat na minimum zastoupení komunistické strany v parlamentě, i v případě, že by ve srovnání s ostatními politickými stranami získala největší počet hlasů. Co tento nový volební systém znamená, ukazuje názorně příklad, který uvedl list „France Nouvelle“. List napsal: Předpokládejme, že o volbách degauľovci, socialisté, katolíci, radikálové a „republikánská strana svobody“ utvoří blok proti komunistům. Rozvine se boj o sedm poslaneckých mandátů. Z 293.000 voličů bude jich 146.000 (49.8%) hlasovat pro komunisty, 56.000 (19.1%) pro degauľovce, 42.000 (14.3%) pro socialisty, 29.000 (9.8%) pro katalíky, 15.000 (5.1%) pro radikály, 5.000 (1.7%) pro republikánskou stranu svobody. Jak budou rozdeleny mandáty? Komunisté, přesto, že dostali skoro polovinu hlasů, nebudou mít v parlamentě vůbec žádné zastoupení. Všechn 7 mandátů bude podle nového volebního zákona přiděleno bloku buržoasních stran, které si je rozdělí podle poměrného množství hlasů, jež obdržely. Tedy 3 mandáty obdrží degauľovci, 2 socialisté a po jednom mandátu dostanou katolíci a radikálové.

Takový volební systém nemá vůbec nic společného se základními zásadami všeobecného hlasování. Je vypůjčen z praxe gangsterských band, které olupují lidi na silnících a potom se dělí o kořist podle síly každého bandity.

Likvidace poměrného volebního systému zajišťující stranám takové zastoupení v parlamentě, jež odpovídá počtu hlasů, jež obdržely a nahrazení tohoto systému novým systémem je projevem otevřeného znásilnění vůle voličů. Nový volební systém odstraňuje illusi buržuasní demokracie a otvírá cestu fašisaci země.

Je dobré připomenout při této příležitosti, že bývalý ministerský předseda Pleven se za své návštěvy v USA neopatrně chlubil tím, že se mu práv podařilo zvítězit nad vlivem komunistické strany ve Francii. Jeho projev byl za oceánem přijat velmi skepticky. „New York Times“ tehdy napsaly, že masy francouzských dělníků jsou pod vlivem komunistů. Ani lživá propaganda, ani zastrašování, ani podplácení nebyly s to zvítězit důvěru francouzské dělnické třídy v komunistickou stranu. Naopak výsledky doplňujících voleb ukázaly, že vliv komunistické strany na masy stále vzrůstá. Kromě toho vlna stávek dokazovala další sjednocení a stílení řad dělnické třídy.

Ve Washingtonu si uvědomují, že bojovnost a aktivita francouzské dělnické třídy bude růsti tou měrou, jak se budou postupně projevovat důsledky účasti Francie na závodění ve zbrojení. Proto USA důrazně požádaly francouzské vládní kruhy, aby urychlily rozpuštění nynějších parlamentů, aby provedly před zákonou lhůtu nové volby a aby tyto volby byly provedeny tak, aby komunisté v novém parlamentě neměli tak silné zastoupení, jaké mají nyní.

Francouzský, americký a anglický tisk píše otevřeně v tom smyslu, že se všeobecně počítá s příchodem De Gaullova k moci. Avšak lidé, kteří za kulismi připravují nové volby, si uvědomují, že věci nepůjdou tak hladce, jak si to reakcionáři představují. A proto právě tak spěchají. Je příznačné, že agentura United Press již 30. března oznámila, že státní tajemník Acheson jednal s francouzským ministrem zahraničních věcí Schumanem o datu nových francouzských voleb.

Nyní, kdy byla odhlasována volební reforma, kterou časopisy nazývají „podvodem ve velkém“, se má za to, že o otázce rozpuštění parlamentu a provedení nových voleb bylo již rozhodnuto. Národní shromáždění bude rozpuštěno přesto, že neprojednalo ještě 20 důležitých návrhů zákona.

Reakce projevuje otevřeně svou radost nad tím, že život parlamentu je u konce. Avšak reakční kruhy zřejmě podceňují síly francouzského lidu, hájícího zájmy demokracie, míru a pokroku. Plenum UV komunistické strany Francie, jež skončilo svou práci 26. dubna zdůraznilo, že od přání miliardářů, odstranit komunistické poslance z parlamentu k jeho uskutečnění je ještě daleko. Ve své řeči, kterou pronesl v parlamentě 7. května tajemník UV komunistické strany Francie Duclos, prohlásil jménem komunistické strany a jménem francouzského proletariátu: „Podněcovatelé války vědí, že jejich politiku národy odsuzují a proto chtějí pomocí k vládě fašismu. Chtějí ubít svobodu, aby mohli snáze ubít mír. My však to nepřipustíme. Prohlašuji klidně a pevně, že nedovolíme, aby de Gaulle přišel k moci. Neštěpíme, aby de Gaulle učinil ve Francii to, co udělal Hitler r. 1933. Nežijeme již r. 1933. Poměr sil se přesunul ve prospěch tábora svobody světa. Po celé zemi miliony Francouzů a Francouzů vědí, že de Gaulle znamená fašismus a že fašismus znamená válku. Zatarasíme cestu fašismu i válce. Zachráníme svobodu a mír.“

Volební kampaň ve Francii bude velmi urputná. Nelze pochybovat o tom, že reakční síly inspirované a materiálně podporované Washingtonem se nezastaví před žádnými provokacemi a před žádným darebáctvím ve snaze zabránit, aby francouzský lid projevil svou vůli. Avšak, jak to správně poznamenal Duclos, ani de Gaullovi ani jeho ochráncům není dán zastavit kolo dějin.

Podle čas. Pravda

Inflace a ožebračování pracujících v kapitalistických zemích

Nedávno uveřejněná zpráva o výsledcích čtvrtého (prvního poválečného) pětiletého plánu SSSR na léta 1946 — 1950 znova ukazuje, jak obrovské výhody má socialistická hospodářská soustava. Tato zpráva je zároveň výmluvným svědectvím o důsledné mirové politice sovětského státu. V Sovětském svazu je ze všech sil rozvíjena mirová výroba, budují se veliké stavby komunismu, trvale vrůtá blahobyt pracujících.

Naproti tomu v kapitalistických zemích vrůtá zbrojení, zmenšují se ta průmyslová odvětví, která vyrábí zboží pro civilní spotřebu a stoupá drahota. Pokusy monopolistického kapitálu rozšeřit velmi hluboké rozpory kapitalismu urychleným militarisováním hospodářství a rozputáním nových válek ještě více urychlují proces zahívání kapitalismu. Hospodářství USA a jiných kapitalistických zemí, pocítíme každým dnem silněji zhoubné důsledky závodů ve zbrojení. Vládcové USA, Anglie, Francie a jiných kapitalistických zemí mobilisují ohromné prostředky na financování nových útočných válek a přesunují těžiště válečných výdajů na bedra dělníků, rolníků a všeho pracujícího obyvatelstva.

Jedním z prostředků, které používají monopoly k ožebračování pracujících a k financování závodů ve zbrojení, je inflace, t. j. zvětšování papírového oběživa v takovém množství, které značně převyšuje hospodářské potřeby, čímž dochází k rychlému znehodnocení peněz. V důsledku inflace nutně stoupají ceny, především pak ceny zboží denní spotřeby. Tím rostou zisky kapitalistů a silně klejsají reálné mzdy pracujících. V. I. Lenin ukázal, že inflace je nejhorším druhem půjčky, která zhoršuje postavení zejména dělníků.

V důsledku zesíleného zbrojení, jakož i tím, že imperialisté přešli k přímým útočným akcím, vrůtá v kapitalistických zemích prudce inflace. O tom podávají výmluvné svědectví údaje o oběhu peněz ve všech kapitalistických zemích, především pak v USA a v Anglii. Druhá světová válka přinesla zaocéanským miliardářům obrovské zisky. Nicméně už během války byla v USA rozputána rozsáhlá inflace.

Po válce se Spojeným státem podařilo poněkud zvýšit rozsah výroby, která byla ve stagnaci po

celé desetiletí před válkou. Zásoba zlata dosáhla v USA ohromných rozdílů, t. j. hodnoty 24 miliard dolarů čili tři čtvrtiny celé viditelné zásoby zlata v kapitalistických zemích. Přesto však americký dolar je nestálou měnou. Rok od roku, měsíc od měsíce se znehodnocuje. V předválečné době bylo v USA v oběhu 5,5 — 6 miliard dolarů, kdežto v letech 1946—1950 bylo jich v oběhu 26 — 28 miliard. Takovýmto způsobem je v oběhu ohromné množství papírových peněz. Inflace v poválečných letech stále vrůtá. V USA spatřujeme typický obraz inflačního vzestupu cen a stoupání drahoty. Roku 1945 byly ceny proti roku 1937 o 23%, v roce 1949 o 80% vyšší a koncem roku 1950 vzrostly skoro na dvojnásobek cen předválečných. To všechno vedlo k rychlému zhoršení poměrů pracující třídy a k pohádkovému růstu zisků kapitalistů. Roku 1949 byly mzdy dělníků o 20—25% nižší než před válkou. Naproti tomu zisky monopolů vzrostly 4,5 — 5,5 krát.

Závody ve zbrojení, které prudce vzrostly po započetí americké intervence v Koreji, měly vzápětí nové povážlivé zesílení inflace. Vládnoucí kruhy USA se ani netají tím, že vojenská dobrodružství, jimi podnikaná, vedou k dalšímu snížení životní úrovně pracujících.

Vojenské výdaje USA ustavičně vrůtají. Po dodatečných vydajích dosáhl vojenský rozpočet USA ve finančním roce 1950—1951 částky 49 miliard dolarů. Ve skutečnosti však činí více než 60 miliard dolarů. R. 1942, kdy druhá světová válka byla v plném proudu, činily vojenské výdaje USA 49,9 miliard dolarů. Ve finančním roce 1951—1952 činí však přes 70 miliard dolarů. Jinými slovy, skoro 30% celého národního důchodu USA je pohlcováno přípravami na třetí světovou válku. Toto ohromné zašantročování materiálních zdrojů země na neproduktivní účely vede k velikému přistření amerického kapitalismu a k dalšímu ožebračování pracujících mas.

Velmi rostou daně, které převážně zatěžují pracující obyvatelstvo. Daňový šroub je stále více utahován. R. 1938 činily vojenské výdaje připadající na jednoho obyvatele 8 dolarů, r. 1949 činily 150 dolarů a r. 1950 přes 300 dolarů. Jen v roce 1950 vzrostlo zdanění

pracovních důchodů o 20% a v lednu letosního roku mluvil Truman o novém zvýšení daní.

Inflace vede k financování závodů ve zbrojení na účet pracujících a k obohacování monopolů, které pohlízejí na válku jako na příjmovou položku, přinášející obrovské zisky. Monopolistický kapitál USA provádí urychlenou militarizaci všude, kde je to v jeho moci a vnučuje zesílenou inflaci i svým partnerům v útočném Sevěroatlantickém bloku, to je marshallisovaným západoevropským zemím. Anglie prožívá v poválečné době, stejně jako za války, těžkou inflaci. V září 1949 byla tam na diktát zaocéanských pánů provedna devalvace libry sterlingu, která nemá příkladu v dějinách této země. Devalvace činila více než 30%. Dnes má Anglie v oběhu 2,8 krát více papírových peněz než před válkou. Katastrofálně rychle stoupají ceny. Začátkem roku 1949 byly o 104% větší než r. 1937 a v červenci 1950 už o 138%. Po započetí americké agrese v Koreji začaly ceny stoupat ještě více. V prosinci 1950 převyšovaly už o 168% úroveň z r. 1937. V září 1950 stoupla cena chleba proti červnu 1947 o 22%, cukr o 66%, slanina o 50%, máslo o 50% a textilní zboží o 20%. Mzdy dělníků jsou „zamraženy“ a zisky kapitalistů zrychleným tempem stoupají. R. 1950 vzrostly tyto zisky proti r. 1949 alespoň o 20% a byly značně vyšší než před válkou.

Francouzský monopolistický kapitál využívá se zvláštním úsilím inflačního mechanismu k ožebračování pracujících mas. Kupní síla franku klesla na jednu sedmadvacetinu. Další militarisování Francie vede k ještě většímu vrůtání inflace.

Docela jiný je stav peněžního oběhu v Sovětském svazu, kde není a nemůže být inflace. Negativní důsledky války na poli peněžního oběhu byly úplně zlikvidovány peněžní reformou koncem r. 1947. Snížením cen, k němuž došlo r. 1949, 1950 a 1951 zvýšila se kupní síla rublu a stoupaly reálné důchody obyvatelstva. Převedení kursu rublu na zlatou základnu v březnu 1950 upěvnilo prestiž sovětské měny, která je nejpevnější měnou na světě a vedlo k dalšímu zlepšení kursu sovětského rublu vůči cizím měnám.

Podle čas. Trud

Včasným a pečlivým ošetřením cukrovky k větším výnosům

Letošní vláhové poměry pro vzcházející kultury řepy cukrovky jsou velmi příznivé a slibují bohatou úrodu cukrovky.

Vydatné deště na většině území republiky někde možná pozdrží obdělávání. Proto je bezpodmínečně nutno neustále sledovat vývoj kultur řepy cukrovky i možnost obdělávání a okamžitě nasazovat všechny pracovní sily i stroje na ošetřování porostů. Tam, kde nelze ošetřit celou výměru, vyhledáme alespoň sušší místa, kde neproblém začnem okopávat, plečkovat a jednotit.

Dostatek vláhy, ani nejvydatnější hnojení nám nebude vůbec nic platné, jestliže necháme porost cukrovky zaplevelený, nepropilečkaný, neokopaný, se silným půdním škraloupem a jestliže v pravý čas pečlivě cukrovku nevyjednotíme.

Jednocení cukrovky má rozdružující význam, i když ostatní předpoklady, jako je vláha a hnojení jsou splněny. Podle dlouholetých výzkumů a pokusu s jednocením cukrovky je zjištěno a dokázáno, že každý den, o něž později jednotíme cukrovku, snižuje výnos o 2 q na každém hektaru. To znamená, že neztrácíme jen průměrně asi 40 kg cukru, ale i ohromné krmné hodnoty, které přináší vedlejší produkty cukrovky, jako je chrást, řízky a melasa. Jaká množství cukru, chrástu, řízku a melasy představují tyto ztráty, vidíme nejlépe z těchto čísel.

Jednotíme-li cukrovku později jen o jediný den, než by to vžrůst kultury vyžadoval, ztrácíme na jednom tisíci hektarů již 2.000 q kořene, z něhož bychom vyrábili přes 280 q cukru, dále ztrácíme na 1.000 q chrástu asi 1.200 q řízků a 10 q melasy.

Tyto ztráty na 1.000 ha cukrovky, způsobené jen jediným dnem opožděného jednocení, představují sklikající cukrovky z plochy 6,6 ha, při hektarovém výnosu 300 q, dale ztrátu 23.000 l mléka, které by nám daly dojnice krmné chrásťem, řízky a melasou z této plochy. Pro úplnou představu si ještě doplníme, že 23.000 l hodnotného mléka, t. j. produkce 6 dojnic po celý rok při průměrné dojivosti 10 l denně.

Tato čísla, představující nám ztrátu na výnosu cukrovky jen na 1.000ha, nám dostatečně ukazují důležitost včasného jednocení cukrovky. Je třeba si však uvědomit, že ztráty opožděným jednocením každým dnem více a více stoupají.

Proto je třeba, abychom v těch-

to dnech věnovali všechnu péči a pozornost kulturám řepy cukrovky a odstraňovali všechny nepríznivé podmínky jejího správného růstu.

Příkladem pro všechna naše jednotná zemědělská družstva, státní statky i ostatní zemědělce, kteří pěstují řepu je kolektiv zaměstnanců prosenického cukrovaru na Moravě, který podle sovětských zkušeností založil 5 pokusných jednohektarových polí s počtem řep od 70.000 do 100.000 na 1 ha. Zaměstnanci prosenického cukrovaru vedeni ředitelem Dr. Penkou, dbali všech základních podmínek při pěstování cukrovky a zejména se věnovali hnojení, prodloužení vegetační doby a vlivu světla, tepla a vody na půdu.

Při svých pokusech dosáhli překvapujících výsledků. Jednohektarové pole černozemě, na kterém bylo 75.000 řep dalo výnos 629,7 q cukrovky o cukernatosti 18,15%, což znamená 114,29 q cukru z 1 ha. I na ostatních pokusných polích bylo dosaženo hektarových výnosů od 485 do 610 q při cukernatosti 16,03 — 17,65%, což znamená výnos 88,8 — 105 q cukru z 1 ha. Zkušenosti sovětských zemědělců i pokusné pěstování v Prosenicích nám ukázalo, že výnos cukrovky je možno zdvojnásobit i ztrojnásobit řádnými znalostmi o pěstování cukrovky a pečlivou prací. Dosáhneme-li při neuspokojivé a neodborné práci s cukrovkou a za průměrných podmínek hektarového výnosu 200 q, lze do-

cela dobře při splnění všech základních agrotechnických podmínek docílit výnosů 400 — 600 q z hektaru. Výnosy sovětských polí nám to plně potvrzuji.

Abychom i u nás dosáhli co největší hektarové výnosy, je naším hlavním úkolem v těchto dnech zajistit dostatek pracovních sil na ošetření kultur cukrovky. Letos máme cukrovku již na velikých plochách státních statků i jednotných zemědělských družstev. Zpožděné jarní práce nedovolovaly sít cukrovku postupně a tak nyní budeme muset i její ošetření provést najednou, a to v nevhodnější době a co nejrychleji, aby ztráty byly co nejmenší.

Pro tento důležitý úkol je třeba zmobilisovat celou naši veřejnost, aby pomohla největším možným počtem brigádníků. Tam, kde ošetření cukrovky není ještě řádně zajištěno, je třeba za spolupráce všech složek Národní fronty zorganizovat brigády, zejména z žen.

Státním statkům, jednotným zemědělským družstvům i ostatním zemědělcům připadá povinnost řádně připravit všechno potřebné nářadí pro okopávání i jednocení, aby brigádníci nemuseli zbytečně ztrácat čas jeho shánění.

Pro brigádníky, kteří přijedou pomocí zvládnout špičkové práce při ošetřování řepy, připravíme co nejpřijemnější prostředí, to znamená především slušné ubytování a stravování.

Týden lesů a stromů

Akce „Týden lesů a stromů“ je letos pořáданa pod heslem „Za sovětskými zkušenostmi v lesnictví“. Proč bylo letos zvoleno toto heslo? Úkolem akce je ukázat, jak je třeba i v našem lesnictví čerpat ze sovětských zkušeností, neboť Sovětský svaz přesto, že je vlastníkem největšího lesního bohatství světa, váží si tohoto bohatství a ještě jej rozmnožuje.

Sovětský svaz si dobře uvědomuje úlohu lesa. Les není pouze zdrojem surovin, les má i jiné důležité úkoly. Les chrání zemi před suchem a hladem, les je zárukou vysokých úrod. Známe příklady, kdy s odlesněním země odešel i život. Příkladem jsou zničené lesy na Balkáně. Tam, kde dříve stály krásné lesy jsou pouze holé skály a pustý kraj. Podobně ničily a ničí stále lesy i Spojené státy. Přes 540 milionů ha lesa bylo již bezohledně vydrancováno a ročně se těží v USA třikrát více dřeva

než přiroste. Půda zbavená ochrany mění se v pouště. Bouřlivé uragany odnášejí tak miliony tun úrodné půdy. Tak hospodaří s lesním bohatstvím kapitalisté. Les je pro ně jen zdrojem zisku. Dnes se vrhá americký imperialismus i na lesy zmarschallisovaných států. Američtí okupanti kácejí dnes na příklad bezohledně lesy západního Německa.

Naše lesy nejsou tak velké a bohaté jako lesy SSSR. A nesou ještě silné stopy po kapitalistickém hospodaření staré republiky i okupantů. Tím více proto platí pro nás zásada šetřit dřevem a využít i dřevěné odpadky, které jsou cennou surovinou a z nichž můžeme vyrobít mnoho cenných tovarů i dalších surovin.

Akce „Týden lesů a stromů“ má ukázat naši veřejnosti důležitost lesů pro celé národní hospodářství a zároveň pro celý život člověka.

Úspěšný rok práce Fondu bojovníků za svobodu

Fond bojovníků za svobodu pečující o sociální a zdravotní potřeby členů SBS a příslušníků jejich rodin splnil v r. 1950 na všech úsecích své práce plánované úkoly a v číselných výsledcích je překročil. Jeho práce byla nenápadná, stejně jako v předchozím roce, ale její výsledky zaslouží nejvyšší pozornosti sester a bratří bojovníků za svobodu a příslušníků jejich rodin, pro které byla vykonána ve prospěch jejich zdraví a zvýšení životní úrovně. Vedení Fondu hospodařilo se svěřenými prostředky účelně a úsporně a jeho výroční zpráva za rok 1950, předložená odpovědným orgánům, byla s uspokojením vzata k vědomosti. Stály revisor, bratr Jan Sochr, do provodil bilanci práce FBS odborným zhodnocením, které ukončil slovy: „Závěrem mohu tedy zhodnotit jak práci hospodářsko-finančního oddělení, tak i celého FBS v roce 1950 velmi kladně a pochvalně. Účetní uzávěrka k 31. 12. 1950 je správně sestavena jak po stránce vnitřního obsahu, tak i po stránce vnějšího uspořádání podle závazných směrnic pro vzorec účetní závěrky OSCHR a zákona č. 116/46 a § 22 odst. 6 vládního nařízení č. 205/46, rádně doložena a plně odpovídá skutečnému stavu. Z těchto všech důvodů doporučuji, aby účetní závěrka Fondu bojovníků za svobodu při MNO k 31. 12. 1950 byla schválena.“

Počitné a úsporné hospodaření svěřenými prostředky se ovšem projevuje na výsledcích práce, které ve všech odvětvích činnosti převyšují výsledky z roku 1949, jak zde srovnáváme.

Sociální oddělení mělo v evidenci 6.543 rodiny, což je o 60,48% více než v roce 1949. Tyto rodiny mají 3.459 nezletilých dětí, takže Fond pečoval o 10.002 osoby, čili více o 35,10% než v r. 1949. V nadlepšovacích příspěvcích bylo těmto rodinám vyplaceno Kčs 22.769.246, což je o Kčs 6.559.074 čili o 40,50% více než v předchozím roce.

Léčebné oddělení vyslalo na lečení 2.503 osoby za doplňkovou úhradu Kčs 4.510.309,80, průměrně Kčs 1.802 na osobu (o 258,6% více než v roce 1949). Do vlastních ústavů bylo posláno 1.165 osob za úhradu Kčs 2.566.585,30, do ústavů SBS 1.338 osob za úhradu Kčs 1.943.724,50.

Rekreační referát umístil v Zátopovně bojovníků za svobodu ve Špindlerově Mlýně v Krkonoších 724 osoby, což je o 163 osobách více a o 29% více než v roce 1949. Doplňková úhrada činila

Kčs 379.886,10, průměrně Kčs 524,70 na osobu.

Podle těchto výsledků se na sociálně-zdravotní péči FBS podílely v uplynulém roce 8.432 rodiny z nichž bylo členů I. odboje 5.169 a II. odboje za osvobození 3.263. Příslušníci I. oboje se z větší části podílejí na péči sociální, příslušníci II. oboje na péči zdravotní. Jak ve své jednatelské zprávě poznámenal br. plk. V. Bubílek, je z těchto čísel patrné, že zákony první republiky nezajišťují všechny členy SBS tak, aby nepotřebovali sociální doplňkové péče, ve které příslušníci I. oboje tvoří 63%. Naproti tomu péče zdravotní má větší význam pro příslušníky II. oboje, kteří se vrací do pracovního procesu. Použilo ji 1.837 účastníků II. oboje, čili 73,4% všech členů, jimž byla zdravotní péče poskytnuta. Naše lidově demokratická republika poskytla třistačísícum starých a nemocných lidí sociální důchod po Kčs 700 měsíčně a druhých důchodcům jejich požitky postupně zvyšuje. Tím však není v mnohých případech uhrazeno životní minimum důchodců, mezi nimiž je mnoho členů SBS, takže sociální zdravotní péče o ně je na přechodnou dobu plně odůvodněna.

Bratr předseda Prokop Maxa ve své zprávě k tomuto bodu uvádí, že dostavají-li zasloužili bojovníci za svobodu od Fondu nadlepšovací příspěvky k doplnění životního minima, nebo léčení či rekreaci, je to určitá pozornost při ocenění zásluh o budování státu. Tak to má socialismus ve štítě: od každého podle jeho schopnosti, každému podle jeho zásluh a práce. To je spravedlivé měřítko lidově demokratické republiky, pečující o rozvoj, pokrok a mír, o životní radost pro všechny tvořivé a zasloužilé lidi.

Doklady o potřebnosti a zasloužlosti členů, o které je pečováno jsou v této statistice.

Zadatelé podle povolání:

dělníků 3.228 (38,28%), maloženek 805 (9,55½), živnostníků 903 (10,71½), pomoc. zaměstnanců 1.552 (18,40), váleč. invalidů 203 (2,41%), sirotků, učnů, studentů 159 (1,89%), úředníků 1.494 (17,72 procenta) a svobodných povolání 88 (1,04%).

Podle stáří byli zadatelé rozděleni takto:

do 30 let 405 členů (4,80%), do 40 let 559 (6,53%), do 50 let 1.130 členů (13,40%), do 60 let 2.973 členové (35,26%) a starších 1.038 členů (12,32%).

V rámci sociální činnosti FBS je od počátku t. r. zahrnuto několik dalších úkolů, jež dříve plnilo MNO. Je to vyplácení příspěvků na vybavení a náhrad za civilní oděv bývalým příslušníkům čs. zábraničního vojska, partyzánum, příslušníků I. čs. armády na Slovensku a spojeneckých armád, pokud prošli t. zv. přezkumem řazením a byli uznáni invalidy; dále vyplácení výpomoci pozůstatlým po padlých příslušnících čs. zábr. vojska, jako náhrady za demobilizační příspěvek a konečně výplata italských pojistek bývalým italským legionářům, nebo pozůstatlým po nich.

Léčebná péče v podrobnostech:

V roce 1950 bylo v léčebných domovech FBS léčeno 1.165 osob, což je o 467, čili i 40% více než v roce 1949. Z tohoto počtu v Karlových Varech 240 členů, v Poděbradech 308 členů, v Piešťanech 427 a v Luhačovicích 190. Z toho bylo 748 příslušníků II. oboje za osvobození a 417 příslušníků oboje prvního. Mužů bylo 599, žen 606. Podle povolání bylo dělníků 278, důchodců 474, žen v domácnosti 279 a úředníků 134. Bezplatně bylo povolené léčení 612 osobám, za úhradu do 50% 402 osobám a 49 osob zaplatilo plnou režii. Cel. náklad činil 3.789.217,10 Kčs a Fond naří uhradil větší část Kčs 2.566.585,30. Hospodaření v ústavech FBS byla věnována zvýšená pozornost, takže za průměrně nízký náklad ošetřovného 150 Kčs na osobu a den bylo docíleno slušné úrovně.

Do léčebných domovů SBS vyslal Fond 1.338 pacientů a z celkového nákladu na ně ve výši 4.397.955 Kčs zaplatil 1.943.724,50 Kčs. Slo o domovy SBS v Karlových Varech, Františkových Lázních a Mariánských Lázních.

Zotavná péče:

Jak již uvedeno, vyslal Fond v roce 1950 na rekreaci 724 členy SBS a příslušníky jejich rodin. Bylo jich o 163 více než v roce minulém. Podle příslušnosti k oboji bylo 380 z II. 344 z I. oboje. žen bylo 341, mužů 254 a 129 dětí. Zdarma bylo do zátopovny posláno 153 členů, do 50% zaplatilo úhradu 115 členů, více než 50% platilo 241 členů a 215 hostí plnilo plný poplatek.

Podle povolání bylo na zotavovné FBS:

dělníků 152, úředníků 149, pomocných zaměstnanců 61, studentů a učňů 64, žen a vdov z domácnosti 153, dětí do 15let 129 a ze svobodných povolání 16 osob. Cel-

kový náklad činil 815.617.90 Kčs a Fond z toho zaplatil ze svých prostředků 379.886.10 Kčs.

Souhrn finančních nákladů

Na jednorázové výpomoci bylo vyplaceno 4.414 rodinám průměrně po Kčs 3.199.96 na rodinu Kčs 14.124.635, na opakující se výpomoci (čtvrtletní a pololetní) 2.129 rodinám průměrně po Kčs 4.060.40 Kčs 8.644.810, na léčebnou péči ve vlastních ústavech pro 1.165 osob průměrně Kčs 2.203 na osobu Kčs 2.566.585.30, na léčebnou péči v ústavech SBS 1.338 členům Kčs 1.943.724.50, na zotavnou péči v zotavovně v Krkonoších pro 724 osoby průměrně Kčs 524.70 Kčs 379.886.10. Celkem bylo dánno na sociální a ozdravnou péči Kčs 27.659.441.90.

Podle zprávy finančního referenta Fondu br. Ing. Dr. B. Spáčila vydal Fond v roce 1950 Kčs 30.947.212.40, z čehož osobní režie obnášela pouze Kčs 887.423.50 a režie věcná Kčs 741.929.40 t. j. celkem 5,26%. Na úhradu výloh spojených s činností Fondu, přispělo ministerstvo práce a sociální péče 73,146%, z výnosů FBS bylo uhrzeno 5,404% a Fond ze svého kapitálu uhradil 16,07%. Na sociální péči bylo vyplaceno 94,74% všech nákladů FBS, což je zvlášt pozoruhodný výsledek hospodaření.

Statistika práce

Při hodnocení plnění úkolů Fondu po stránce administrativní uvedl ve výroční zprávě přednosta Fondu br. Ant. Knížek, že v ústřední kanceláři pracovalo 14 stálých zaměstnanců a 3 externí poradci pro všechny technické, ústavní a zdravotní. Při špičkových pracích vypomohli 3 brigádnici. V roce 1950 přišlo do kanceláře Fondu 6.211 návštěv, tedy 17 za den, bylo přijato 19.703 dopisů (54 za den), vyřízeno 17.249 dopisů (48 denně) a bylo vypraveno 15.826 šekových poukazů (průměr 43 denně). Celková činnost Fondu byla v uplynulém roce zvýšena průměrně o 119%, ale počet zaměstnanců stoupil proti r. 1949 pouze o dva. Kromě své práce na plnění úkolů Fondu bojovníků za svobodu pracovali zaměstnanci Fondu na brigádách a odpracovali 1.172 hodiny. Při počtu 13 zaměstnanců, kteří byli na brigádách, je to průměrně 90 hodin na osobu.

V práci, konané ve prospěch bratří bojovníků za svobodu a členů jejich rodin, vyžadujících bratrské opory a pomoci, spolupracoval Fond se sociálním odborem ústředí SBS, s krajskými referenty a s místními a okresními jednotami SBS a SLUBu, kterým za jejich účinnou pomoc děkuje.

FBS.

Slavnostní koncert

k uctění památky oběti Č. Malina na Volyni

V době, kdy ústy mnoha milionů lidí projevuje se přání zachování míru, což je největším úsilím i nás všech, Svaz Čechů z Volyně, odbočka v Praze, uctil památku obětí Českého Malina na Volyni (SSSR) slavnostním koncertem v nejkrásnějším sále — Smetanově síni Obec. domu v Praze 11. 5. t. r.

Za účasti nám. předsedy vlády arm. gen. Ludvíka Svobody, předsedy Svazu Čechů z Volyně Jaroslava Chudoby, básníka Jiřího Rébla-Volynského, četné krajanské větve a jejich přátel byl vzdán hold těm, kteří položili své životy na oltář vlasti. Byla to připomínka minulosti a výstraha do budoucnosti. Bylo to posílení všem těm, jižm olázká zachování míru jest dnes všechny nejpřednější. Krutý osud a památnka obětí Českého Malina žije v paměti všech volynských Čechů a měly by být známy celé naší veřejnosti. Je cíl naší odbočky, že památnka malínských mučedníků byla důstojným způsobem vzpomenuta v naší mafice Praze, za spoluúčinkování nejpřednějších umělců, a co bylo zvlášť potěšující, že některí z nich pochází z rodné krajanské větve volynské.

Po proslovu o malínské tragedii, předneseném zástupcem Svazu Čechů z Volyně a předsedou pražské odbočky SČzV Ing. J. Kozákem následovaly skladby Vítězslava Nováka. Přednesl je na varhany profesor Akademie musicální Dr. Jiří Reinberger, z nichž „Passacaglie“ a závěr ze „Svatováclavského triptychu“ byly důstojným úvodem toho koncertu a daly mu svůj zvláštní ráz.

Přední umělkyně, členka činohry Národního divadla v Praze p. Marie Glázrová, pak recitovala básně našeho volynského básníka Jiřího Rébla-Volynského „Malínským mučedníkům“ a „Malínská hranice“. Kdo byl koncertu přítomen a kdo jen trochu zná futo naši umělkyni, ocení přednes těchto básní, podaných s plným citovým a oduševnělým, plným tragiky pathosem. Nebylo nikoho, komu by se v tomto okamžiku nevtrácel do očí slza v představě hrozné chvíle vraždění našich malínských krajjanů zvrhlý-

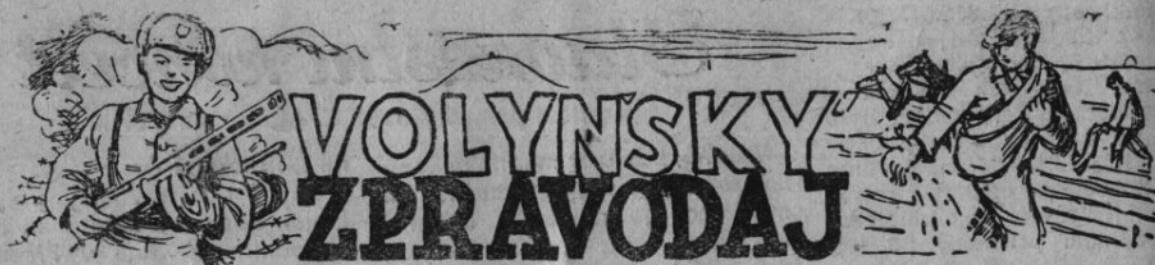
mi fašistickými gestapáky.

Všem dobré známý volynský krajan Eduard Haken, člen opery Národního divadla v Praze zazpíval arie z opery Zděňka Fibicha „Pád Arkuna“ a arie z opery Antonína Dvořáka „Rusalka“. Dále zazpíval „Selské písničky“ od Františka Spiky a „Biblické písničky“ od Antonína Dvořáka, které obzvláště zapůsobily mocným, nezapomenutelným dojmem. Jeho výkon byl obzvláště vynikající a vděčné obecenstvo to kvitovalo s velkým uspokojením.

Další náš vynikající volynský krajan, profesor Státní konservatoře v Praze Vladimír Říha, přednesl na klarinet skladby W. A. Mozarta „Adagio“ a koncertní skladbu od J.V. Kalivody. Mistrovskou ukázkou ovládání svého nástroje prof. Vl. Říha staví se do řady našich velkých umělců. Jeho výkon byl vděčně přijat všemi přítomnými. Paní Marie Glázrová pak ještě přednesla básně Jana Nerudy „Jen dál“, Petra Bezruče „Marička Magdónova“ a od téhož autora „Slezské písničky“. Dr. Jiří Reinberger zahrál dále na varhany „Pastorální preludium“ od Sergěje Ljapunová a závěrem koncertu zahrál na varhany impasantní skladbu od Cézara Franca „Hrdinská skladba“. Na klavír naše umělce doprovázel Zd. Košler.

Velký úkol, který na sebe vzal výbor odbočky SČzV v Praze byl splněn po všech stránkách. Nutno vyzvednout zejména nemalou obětavost jednatele odbočky Ing. T. Holubovýče.

Je krásné, že právě v Praze mohl být tento koncert k uctění památky malínských mučedníků úspěšně proveden. Láska a vzpomínka na tyto naše volynské hrdiny žije v srdcích nás všech; vždy a při každé příležitosti je nutno zase ji obnovovat. Trvalý památník, který bude postaven na paměť malínské tragedie v Žatci, pravděpodobně k 10. výročí, bude nám všem připomínat tu toto událost. Pokračováním obětí Českého Malina byli další padlí — volynské dcery a synové — v řadách čs. armády v boji za osvobození naší vlasti a za zachování míru. Budí jim věčná sláva. J. Mec



VOLYNSKÝ ZPRAVODAJ

Zprávy svazu

Zaopatřovací platy invalidů—dústojníků 1. čs. arm. sboru v SSSR

Před časem jsme požádali ministerstvo národní obrany, aby proplácelo zaopatřovací invalidní požitky býv. dústojníkům 1. čs. armádního sboru v SSSR, kteří se stali invalidy následkem výkonu voj. služby ode dne propuštění těchto z činné vojenské služby.

Dostalo se nám této odpovědi. Žádáme proto, aby bylo podle tohoto výnosu postupováno.

K vašemu dopisu čj. I-2620/N-1950 z 31/12 1950 ministerstvo národní obrany oznamuje, že v záhadě souhlasí, aby dústojníkům—invalidům z počtu příslušníků čs. zahraničního vojska, pokud pro ně platí § 17, odst. 1 zák. čis. 255/1946 Sb., bylo dodatečně vyplacenno výslužné prvním dnem měsíce, následujícího po zastavení aktivních platů, jestliže se tak dosud v některých případech nestalo.

Přihlášky žadatelů byly by třeba předložit MNO, které si vyhrazuje rozhodnout o každé žádosti individuálně za předpokladu, že:

1. jde o přiznané trvalé výslužné,

2. žadatel má osvědčení podle § 8 zák. č. 255/1946 Sb. U osvědčení vydaných před 28/2 1948 je nutno připojit osvědčení o státní a národní spolehlivosti z doby po 28/2 1948,

3. zpětná výplata požitků se ne-týká přídavků za zranění a válečných přídavků, neboť počátek účinnosti výplat těchto přídavků je vázán ustanovením § 71 a 75 zák. č. 76/1922 Sb.,

4. dústojnici, kteří po květnu 1945 se zdržovali v cizině a neměli čs. státní občanství, prohlásí místopřísezeně, že v době pobytu v zahraničí nepobírali zaopatřovací platy,

5. výslužné nemůže být zpětně vyplaceno za dobu delší než 3 roky od podání přihlášky podle tohoto výnosu,

V nekolikovaných přihláškách nechť žadatelé uvedou:

a. den, kterým byli propuštěni po květnu 1945 z činné služby (demobilisováni),
b. číslo jednací dekretu MNO,

kterým byly přiznány zaopatřovací platy, a

c. připojí doklady (opisy) podle bodu 2. tohoto výnosu.

Za ministra: Josef Kopa

Do čísla 15—16 Věrné stráže ze dne 20. dubna l. r. byly vloženy složenky, okresní spořitelny a záložny v Žatci č. 728.301, označené na rubu razítkem s límlem textem: Na vybudování památníku malínským mučedníkům. — Současně byla uveřejněna výzva krajanům z Volyně, aby těchto složenek použili k zaslání dobrovolných darů na vybudování památníku obětem Českého Malína v Žatci. Proto částky, poukazované límlem složenkami, jsou účtovány pro tento účel a budou kvitovány ve Věrné stráži.

Stává se však, že krajané používají těchto složenek na placení předplatného za časopis nebo členských příspěvků. Prosíme proto všechny, kdo tak činí, aby tu to okolnost výslovně uvedli na rubu složenky, aby nebylo pochybností, na jaký účel je obnos určen. Usnadníte nám tak práci.

Děkujeme vám.

Budujieme sociální fond

Na svatbě Aničky Burešové a p. Antonína Roušara, konané 29. 4. 1951 v Dubčanech, bylo vybráno z podnětu Josefa Roušara 3.700 Kčs, kterážto částka byla rozdělena rovným dílem na sociální fond a fond pro vybudování památníku obětem Č. Malína.

Všem štědrým dárcům srdečně děkujeme a novomanželům přeje me vše nejlepší na společné cestě.

Museum děkuje

br. Václavu Dubcoví ze Suchdolu n/Odrou č. 38 za zaplňení 38 snímků ze života krajanů ve Mstěšině a Ladovce, ze života ve vlasti — zejména za fotografie kult. čety „Volyn“.

br. Josefu Kazdovi z Radičevesi u Žatce za věnování výtisku „Ruského Čecha“ z 1. III. 1907.

br. Janu M. Tomešovi z Trmic. u Ústí n/L. — za věnování 4 knih pojednávajících o Volyni neb na Volyni vydaných.

br. Jar. Strýcoví ze Žatce za věnování protokolu revisních komisi v jednotě Sokol ve Zdolbunově na Volyni.

br. Kholovi Alex. ze Žatce za věnování gratulační listiny za 10letou úspěšnou práci v Sokole a j.

br. Průškovi za věnování 18 fotografií z Ulbárova jakož i br. Srbovi za věnování a propůjčení fotografií z Ulbárova.

br. Vladisl. Hyblerovi, Olbramovice na Mor. za věnování několika svých lid. skladeb a úprav, jakož i fotografií z Vilhemovky. Dále sdělujeme, že nám tento týden dôšly další vyplňené dotazníky českých obcí na Volyni. Jsou to dotazníky za obec:

Skurče, okr. Senkevičovka od VI. Grmely, Záloňov 17, p. Jarom. Semiduby, okr. Verba od Václ. Voráče, Čachovice 18, okr. Kadaň. Demidovka okr. Demidovka od M. Domanského, Ostrov 162 u K. Varů. Lipiny okr. Kiverce od Jos. Rébla, Újezd u Uničova, Bludov okr. Mežirič od Alex. Náglá, Žatec, Kněhynky okr. Luck od Svatopluka Noska, Žatec, Čeradická, Zdolbunov, od Jos. Koska, Běcharý, Rohozno, od kr. Mazury Malnice okr. Louny. Hlinsk okr. Zdolbunov od Václ. Balouna, Dol. Sukolom 26 Uničov.

Pěvecký sbor volyňských Čechů v Žatci, jehož členy jsou dělníci, zemědělci, zaměstnanci v distribuci a pracující inteligence z města i okolí, připravuje pro letní měsíce řadu zájezdů k volyňským krajanům. Programy jednotlivých vystoupení budou zpřesněny průvodním slovem, tanecními a hudebními vložkami, jakož i sólovými zpěvy a recitací.

Dle předběžného plánu bude předveden tento program **dne 10. června 1951** o 19. hodině v Sokolovně v Podbořanech, **dne 23. června 1951** o 20. hodině v sále „Na hrádku“, v Litoměřicích a **24. června 1951** o 15. hodině v Městském sále v Úštěku na Litoměřicku.

Předprodej vstupenek na vystoupení v Podbořanech je v kanceláři odbočky SČzV, Stalinova ulice. O předprodeji a podrobnostech vystoupení na Litoměřicích budeme v čas informovat.

Ve dnech 6.—8. července 1951 připravuje se zájezd na jižní Moravu, kde bude vystoupení v Lodenicích, Hrušovanech n. Jev. a Olbramovicích.

Oznámení

Oznamujeme, že dne 31. května 1951 dojde k likvidaci naší okresní odbočky v Podbořanech. Vzhledem k tomu vyzýváme všechny své členy, aby si do té doby své záležitosti u naší odbočky vyřídili.

Svaz Čechů z Volyně
odbočka Podbořany

Krajanská výpomoc

V listopadu minulého roku našemu krajanu br. Vladimíru Vohralíkovi v Mladějovicích shořela stodola. Byla to jedna z největších a nejzachovalejších stodol v obci. Oheň zavinil čtyřletý chlapec, jehož matka u Vohralíků vypomáhala v práci. Chlapec se dostal k zápalkám a v nestřeleném okamžiku zaběhl do stodoly a na mlatě si rozdělal ohněk. Hospodář nebyl doma, hospodyně navečer poklázel ve chlévě. Než to mohl někdo zpozorovat, byla stodola v plamenech. Hasičské sbory místní i přespolní mohly jen hájiti sousední budovy, aby se požár nerozšířil dále. Ve stodole se nic zachránilo nedalo. Poněvadž stodola byla prostorná, bylo tam uloženo všechno krmivo i stelivo. Následkem toho br. Vohralík již na začátku podzimu se ocitl bez krmiva a slámy.

První pomoc poskytli místní mladějovičtí sousedé, jak volyňští, tak i zdejší usedlíci. Jelikož br. Vohralík má živého inventáře na výměru 13,5 ha v řepařské oblasti a to ještě nad stanovený stav, jeho postavení bylo velmi kritické. Odbočka Svazu Čechů z Volyně ve Sternberku těžké postavení krajana vzala na vědomí a rozhodla se, že nutno podniknouti výpomocnou akci a neponechat krajana osudu, aby byl nucen živořiti a snad i pozbyti se tak pěkného živého inventáře. Proto na schůzi důvěrníků odbočky, konané dne 17. prosince 1950 byl schválen návrh na podniknuti výpomocné akce mezi našimi krajany. Za tím účelem byly vyzvány všichni důvěrníci, aby podnikli

sbírky. Akce se zdařila. Každý, kdo uznal, že i jemu se může podobné neštěstí přihodit, se staral pomoci. Výsledky pomoci byly takové. Penězi v hotovosti podle velikosti přispěly obce: Paseka 250 Kčs, Renoty 1750 Kčs, k tomu ještě slámu a něco zrna, Uničov 1700 Kčs, Brníčko 1450 Kčs, Benkov 1100 Kčs a nová Dědina 710 Kčs. Celkem peněžní podpora vynesla 9210 Kčs. Za tyto penize si br. Vohralík měl možnost opatřiti značnou část krmiva. Dále pak krajané v Plinkoutě sebrali a odvezli mu slušnou furu krmné slámy a něco zrna, krajané z obce Lužice — fura slámy krmné, krajané z Babic také dali slámu.

Dále pak na návrh MNV bylo pomoženo slámou od obcí Rybníčka, Újezd u Uničova, Hnojic a Liboše. Nutno zde podotknouti, že někteří jednotlivci z místního obyvatelstva se s velkou útrpností zachovali k br. Vohralíkovi a poskytli mu mimořádnou podporu. To také nasvědčuje tomu, že naši krajané se svým taktickým chováním plně sžili s místním obyvatelstvem.

Tímto způsobem společnými silami bylo br. Vohralíkovi pomoženo, že mohl v dobrém stavu všechn svůj živý inventář dohnati do nového krmiva. Odbočka Svazu Čechů z Volyně ve Sternberku na tomto místě děkuje za pochopení a bratrskou pomoc v nouzi všem krajanům, kteří k výpomocné akci většimi nebo menšími dary přispěli.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně — Sternberk

Fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci

Na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci přispěli svými dary: (čísla rozumí se v Kčs)

Jan Husák, Olbramov, 100, Antonín Zajíc, Příbenice, 100, Petr Voráček, Kynšperk n. O. 200, Marie Knoblochová, Jindřichovice, 100, Věra Herzanová, Malměřice, 100, Marie Šlová, Aš, 50, Antonín Lněňek, Strojetice, 100, Alexandr Klejsmid, Rídeč, 50, Karel Tvrdý, Zaječice, 200, Emil Toman, Úvalno, 100, Anna Marutková, Louby, 300, Štěpán Holan, Klementov, 150, prot. Antonín Pařízek, Podbořany, 500, Josef Janoušek, Hradec, 100, Antonín Krušina Světice, 150, Vladimír Schovánek, Horní Libina, 50, Josef Šalda,

Mladé Burky, 150, Sergej Krejcar, Česká Lípa, 50, Marie Kohoutová, Ostrovce, 150, Josef Mangolt, Děrné, 200, Václav Šulc, Hněvotín, 150, Josef Nosek, Přesoměřice, 200, František Dvořák, Slezské Rudoltice, 50, Marie Bidlinková, Jindřichovice, p. Smrkem, 150, Olga Smetáčková, Praha — Strašnice, 50, Karel Krupka, Břvany, 150, Anatol Hlavacký, Děčín, 200, Vladimír Anděl, Stará Role, 50, Josef Hampl, Jemnice, 150, Vladimír Hendrych, Hořany, 100, Miroslav Bačovský, Krtín, 150, Rostislav Linhart, Tatinná, 150, Václav Miller, Velké Albrechtice, 150, Helena Klimentová, Soběchleby, 150, Emanuel Novotný, Lázně Libverdá, 150, Marie Hýblová, Žalany, 150, Václav Kabát, Bartošovice, 150, Jan Kafka, Dolní Mírkov, 100, Břetislava Kikalová, Něvzdí, 300, Vladimír Mouček, Lubník, 300, Vladimír Šťastný, Ležky, 200, Václav Grindler, Liberec, 200, Václav Bajer, Podlesí, 100, Duchovní správa pravoslavné církve, Jeseník, 50, Antonín Boček, Boratice, 200, Václav Skramusky, Pětipsy, 200, Antonín Morava, Liběšice u Úštěku, 50, Emil Krubert, Nymburk, 50, Václav Tyrk, Liběšice u Úštěku, 100, Šmíd Václav, Benkov, 200, Václav Fencl, Benkov, 150, Vladimír Zikmund, Habřiná, 50, Emil Holý, Sedlec, 50, Bedřich Opočenský, Sedlec, 50, Julie Dražanova, Lučany, 50, Adolf Slepčík, Růžodol, 150, Mikuláš Vnuk, Mi-

lín, 200, Antonín Hortlík, Butovice, 150, Žofie Standerová, Liberec, 75, Jakub Koválec, Bílá Voda, 50, Alois Vegricht, Chomutov, 50, J. Kučera, Aš, 100, Václav Mazánek, Podbořeny, 200, Antonín Nosek, Našiměřice, 150, Vladimír Ketner, Uhelná, 50, Antonín Glajch, Žatec, 100, Josef Stehlík, Vlčkovice ve Slezsku, 150, Viktor Kramáček, Šenov, 100, Antonín Honek, Mošnov, 200, Marie Hamáčková, Čejkovice 200, Josef Brynda, Hanušovice, 50, Václav Vazač, Čachovice, 200, Josef Černý, Lysovice, 50, Josef Záček, Teplice Lázně, 100, Marie Janatová, Soběnice, 150, Tabinský, Orosín, 100, Vladimír Tamchyna, Soběnice, 200, Antonín Mauler, Hevlín, 150, Josef Ledvina, Martinkovice, 100, Josef Nešvadba, Lovosice, 150, Vladimír Klicpera, Lubník, 100, Olina Kopťová, Lubník, 400, Josef Umlauf, Břelenec, 150, Václav Krouský, Hořenec, 150, Helena Kostinová, Žatec, 30, Antonín Zuna, Srby, 150, Marie Tomsová, Břvany, 200, Vladimír Havlíček, Kopisty, 100, Emilia Záslavská, Praha, 150, Josef Dus, Sokolov, 500, Vladimír Šeda, Přečápely, 50, Vladimír Chmelík, Pevnice, 100, Emil Kelner, Trutnov, 150, Vladimír Vala, Svařenice, 100, Marie Štasová, Vroutek, 150, Josef Kabela, Folmava, 300, Marie Vyskočilová, Aš, 200, Alexandr Valta, Aš, 100, Václav Filip, Hranice u Aše, 150, Josef Průšek, Loučky, 100, Josef Jon, Kvítkov, 200, Antonín Kynšt, Větrov, 50, Antonie Balasiková, Eisendorf, 150, Marie Maršílková, Benešovice, 70, Marie Fabiánová, Jistebník, 300, František Najmon, Rapotín, 300, Václav Kryml, Ostrovec, 50, Naděžda Běhavá, Loděnice, 100, Václav Dolák, Dolní Dvořiště, 200, Adam Němec, Vojkovice, 100, Anastas Kohout, Česká Kamenice, 100, Evženie Lapáčková, Kunín, 300, Josef Srkal, Česká Lípa, 200, Josef Linha, Vlkovice, 100, Bronislava Hamáčková, Bezděkov, 150, Vladimír Vágner, Ždírec, 150, Marie Bačovská, Kašnice, 150, Karel Haken, Bohušov, 100, Mikuláš Lochman, Podlesí, 200, Vladimír Valenta, Blov, 200, Jindřich Kučera, Vintířov, 250, Mikuláš Dvorčuk, Stachovice, 150, Rostislav Kopický, Chotiněves, 100, Anna Nájmanová, Kyje, 100, Antonín Stárek, Fojtova Kraš, 100, Antonín Kudrna, Kalovice, 100, Konstantin Činert, Horní Chobolice, 200, Jaroslav Vegricht, Chomutov, 50, Marie Dlouhá, Nezabylice, 100, Vladimír Pajer, Brno, 50, Václavík Karel, Mohelnice, 100, Josef Vodička, Mimoň, 175, Vladimír Stránský, Strupčice, 150, Petr Skovalšinský, Drahouš, 50, Jiří Řepík, Jesenice, 150,

Helena Tesařová, Nahý Újezdec, 200, Antonín Berka, Hevlín, 300, Vladimír Luňáček, Liberec, 100, Antonín Novotný, Liběšovice, 100, Antonín Martinek, Dobříčany, 50, Jan Černý, Lažany, 100, František Kolomazník, Chmelík, 100, Vl. Korbel, Božanov, 100, Boris Tichý, Starý Kramolín, 50, Josef Novák, Tvrdina, 100, Antonín Janoušek, Čeradice, 160, Vlasta Vylefalová, Blíževedly, 150, Václav Vohralík, Újezd u Uničova, 100, Marie Todorovičová, Rožmitál, 200, Olga Vlachová, Sumperk, 100, Vladimír Olič, Velké Losiny, 150, František Matějovský, Želechovice, 150, Anna Krobová, Stará Ves, 50, Josef Zedník, Sumperk, 50, Josef Žitný, Nepomýšl, 100, Marie Končická, Klečetná, 100, Antonín Novák, Očihov, 100, Věra Hrušková, Jáchymov, 50, Vladimír Kouřil, Čepirohy, 300, Vladimír Klában, Chomutov, 75, Marie Rážová, Beroun, 150, V. Mrzílek, Škrle, 100, Viktor Zádarský, Kamenický Šenov, 100, Anděl Bohuslav, Staňkovice, 150, Josef Sedláček, Dolní Povelice, 100, Václav Denysiuk, Rusín, 75, Antonín Stryja, Vysoký 60, Václav Svoboda, Liběšovice, 150, Václav Moravec, Sudice, 50, Josef Jirkovský, Mladice, 150, Věra Juhová, Hukovice, 150, Antonín Král, Svobodná Ves, 150, Josef Tošner, Kadaň, 150, J. Veselovský, Velké Losiny, 50, V. Horáček, Vilémov, 100, Vladimír Tolman, Žihle, 100, Josef Tolman, Žihle, 100, Stanislav Bačovský, Hrozová, 250, Václav Kubelka, Rychnov, 150, Kateřina Vilímková, Oselín, 50, F. Škranc, Krnov, 100, Vladimír Loukota, Kučerov, 300, Michal Karabec, Nemilany, 50, Vladimír Pavliček, Kolešov, 150, Dimitrij Sereda, Žatec, 200, Holštejnovo Anna, Žatec, 100, Marie Hubková, Tuchorice, 50, Antonín Zahradníček, Medlov, 200, Adolf Kolomazník, Opatov, 50, Antonín Žrout, Litoměřice, 1.000, Václav Lešák, Oloví, 100, Antonín Zámečník, Vápenná, 150, Alžběta Zácharevská, Stříbro, 150, Antonín Valent, Pšov, 150, Ladislav Ducháček, Chrastava, 150, Antonín Hruška, Bukovina, 150, Adolf Novák Bruntál, 50, Leokadie Šulcová, Kryry, 50, Josef Králik, Janovice, 60, Rostislav Plachtěj, Dobkovice, 200, Vladimír Hrdlička, Smilov, 150, Alexandr Vohralík, Podbořany, 150, Antonín Krejčí, Březno, 50, Josef Nepovým, Jaroslavice, 150, Věra Foersterová, Trutnov, 150, Václav Skalský, Luhov, 100, Jaroslav Švejnoha, Kryry, 50, Božena Valášková, Mnichov, 100, Alexandr Odstrčil, Libivá, 100, František Blecha, Čaková, 150, F. Havlíček, Bohušov,

300, Václav Stárek, Strachotín, 150, Olga Klufová, Kličná, 150, Alexandr Makarevič, Bohušovice, 50, Václav Svítek, Býčkovice, 150, Teodor Hončík, Arnultovice, 150, Václav Tomášek, Hukovice, 150, Antonín Cinert, Liberec, 500, Josef Fiala, Drahonín, 150, Kamil Sekáč, Dobřany u Plzně, 150, Václav Pajler, Orlovice, 100, Jaroslav Kozík, Velká Ves, 150, Alexandr Vondráček, Pastuchovice, 100, Viktor Fiala, Strachotín, 150, Josef Janeček, Verneřovice, 100, Josef Fisek, Spořice, 100, Jan Číška, Kamenný Lom, 75, Alexandr Ptáček, Chomutov, 100, Jaroslav Křivský, Možíš, 50, Venigr Václav, Kocléřov, 200, Antonie Zidlická, Mašťov, 100, Žrout Václav, Karle, 100, Josef Re.Karle, 100, Miloslav Gol, Velké Albrechtice, 150, František Skopal, Blšany, 150, Josef Hajný, Zatýní, 100, Václav Šlanhof, Dolní Repčice, 100, Alžběta Holá, Dalovice, 100, Antonín Dostrašil, Strádov, 100, Anna Jeníková, Marsíkov, 100, Diviš Antonín, Velké Losiny, 150, Josef Findejs, Most, 150, Olga Honsová, Stráž n. Nisou, 150, Václav Červenka, Oplotec, 100, Olga Nováková, Liska, 100, Josef Musil, Vidovle, 300, Josef Horáček, Zálezly, 200, Václav Šána, Vlachov, 150, Antonín Kremer, Stará Ves, 50, Josef Švorc, Dolní Rasnice, 100, Josef Kadeřábek, Louny, 50, Antonín Malich, Zboží, 150, Jaroslav Sedláček, Milíkov, 200, Emilie Ledvinová, Vysoké Jamné, 100, Pavel Stehlík, Heraltice, 100, Antonín Dědek, Malměřice, 200, Jaroslav Benda, Chřastany, 100, Josef David, Kačerov, 150, Dr. Rudolf Turčin, Praha, 100, Ludvík Petrák, Víkýřovice, 300, Josef Janča, Studánka, 50, Josef Štěpánek, Dolní Nezly, 100, Knob Antonín, Levonice, 100, Karel Hrnčíř, Liběšice u Ústíku, 100, Šumová Olga, Česká Kamenice, 150, Václav Peča, Mariánské Lázně—Ušovice, 700, Josef Batouš, Záboří, 150, Marie Samcová, Hlinka, 150, Marie Janečková, Odrovice, 100, Antonie Davidová, Nové Sedliště, 150, Metoděj Klában, Uničov, 100, Antonín Škop, Větrov, 150, Josef Nosek, Žibřidice, 300, Vladimír Menčík, Údlice, 50, Jiřina Mespnerová, Údlice, 150, Otakar Ježek, Bitozeves, 150, Emil Donát, Čermná, 100, Antonín Řepka, Horní Vlčkovice, 150, Antonín Kuchynka, Planá u M. L., 50, Josef Brynda, Ležky, 200, Václav Brynda, Ležky 200, Václav Šejna, Kryry, 200, Václav Vašek, Kryry, 100, Vladimír Bubla, Kryry, 100, Vladimír Vašek, Krupka, 300, Jan Rebl, Podbořany, 200, Pavel Haken, Hostěradice, 500, Antonín Coufal, Aš, 50, Bohumil Škrabal, Hrušová,

ny, 100, Josef Bečička, Strupčice, 100, Vladimír a Naděžda Klabanovi, Radkov, 500, Jilja Ivaňuch, Stonařov u Jihlavy, 100, Vladimír Gruncl, Jivka, 100, Fratišek Malý, Luhov, 100, Vladimír Vašina, Třebobuz, 200, Václav Keller, Vratislavice n. Nisou, 200, Karel Kučera, Počerady, 100, Vladimír Hloušek, Bohosudov, 100, Vladimír Sejval, Chomutov, 100, Josef Šustr, Rotava, 200, Alexandr Kocek, Stoutov, 100, Vladimír Vostrý, Velká Morava, 200, Jan Kubíček, Bezdečkov, 100, Josef Kovanda, Kolešov, 150, Antonín Janda, Žatec, 100, Antonín Čapek, Toužim, 300.

Všem štědrým dárcům vzdáváme srdečný dík.

Na schůzi sboru starých pravoslavné církve v Litoměřicích, která se konala 14. dubna t. r. v sále restaurace „Volyn“, byla podniknuta sbírka na fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína v Žatci. Sbírka vynesla 550 Kčs.

Všem štědrým dárcům upřímně děkujeme.

Na křtinách u br. Vladimíra Voláka v Uničově bylo vybráno z podnětu bří Vladimíra Knoba a Vladimíra Vondráčka staršího na vybudování pomníku obětem Českého Malína 1.150 Kčs.

Děkujeme co nejupřímněji všem štědrým dárcům a rovněž iniciátorům sbírky. Novokřtěnci přejeme pevného zdraví a rodičům hodně potěšení.

Na křtinách u br. Emila Vegricha v Radičevsi konaných 6. 5. t. r., bylo vybráno Jaroslavem Vegrichem z podnětu br. Josefa Kazdy 1.460 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína.

Všem štědrým dárcům srdečně děkujeme a malému Jiříčkovi i šťastným rodičům přejeme vše nejlepší.

Na křtinách u br. Majera ve Skupicích byla provedena z podnětu br. Josefa Novotného sbírka na účely pravoslavné církve v Postoloprech, která vynesla 1.080 Kčs. Na návrh d. o. prot. Jiřího Nováka z Prahy a br. Vladimíra Vognera z Postoloprt bylo rozhodnuto věnovati polovinu této částky, t. j. 540 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci.

Děkujeme všem dárcům a rovněž iniciátorům tohoto návrhu.

Na křtinách u p. Václava Zumra ve Větrušicích, konaných 1. V. 1951, bylo vybráno z podnětu p. Vlad. Vejchody a Václava Malhauze 700 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína.

Všem dárcům děkujeme a rodičům srdečně blahopřejeme.

Na křtinách u br. Josefa Kabáta ve Věšanech byla provedena z podnětu bří Biřovského a Krušiny sbírka, která vynesla 1.125 Kčs. Z této částky bylo určeno 500 Kčs na sociální fond a 625 Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci.

Všem dárcům a rovněž iniciátorům sbírky vyslovujeme srdečný dík a novokřtěnci přejeme hodně zdraví a rodičům neméně radosti.

Na pochodu krajana Aloise Čecha ve Vikýřovicích u Šumperka, který se konal 14. dubna t. r. byla provedena sbírka na účely fondu pro vybudování pomníku obětem Českého Malína. Podnět ke sbírce dali bří Antonín Pelíšek a Viktor Bešta. Bylo vybráno 1.440 Kčs.

Děkujeme štědrým dárcům i iniciátorům sbírky a pozůstatým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci přispěli dále svými dary:

Karel Husák, Velká Černoc, Kčs 200, Josef Kopecký, Pernarec, Kčs 100, Josef Rehák, Nemanice, 100 Kčs, Antonie Šindelářová, Hrušovany n. Jev. 300 Kčs, Anna Kučerová, Hrušovany n. Jev., 200 Kčs, Sbor starých pravoslavné církve v Jihlavě 150 Kčs, Václav Jona, Vojkovice, 100 Kčs, Miroslav Krejčík, Koclířov u Svitav, 100 Kčs, Václav Novák, Koclířov, 100 Kčs, Václav Koubek, Koclířov, 100 Kčs, odbočka Svazu Čechů z Volyně v Lanškrouně 2.790 Kčs, Josef Lucký, Bělá u Podmokel, 100 Kčs, Antonín Hromada, Hořovičky, 150 Kčs, Josef Veselák, Hvězda, 100 Kčs, Josef Nejedlý, Miroslav, 100 Kčs, František Pirk, Hodonice u Znojma, 50 Kčs, Václav Janouš, Hlubany, 150 Kčs, Vladimír Vogner, Postoloprty, 100 Kčs, Antonín Novotný, Radičeves, 100 Kčs, Josef Rošlapič, Pohořílk, 100 Kčs, Alexandr Hrycik, Hořesedly, 150 Kčs, Antonín Novotný, Malměřice, 150 Kčs, Josef Libe-

vický, Lhota pod Přeloučí, 500 Kčs, Nikolaj Perehonec, Dřevčice, 50 Kčs, Vladislav Moravec, Rusín, 50 Kčs, Rostislav Zahradník, Horní Libina, 150 Kčs, Emilie Dandová, Koclířov, 400 Kčs, Alexandr Pilný, Žatec, 200 Kčs, Věra Šimoničková, Holedeček, 50 Kčs, br. Kaufman, Trutnov, 200 Kčs. Všem dárcům vysluvujeme srdečný dík.



Malý oznamovatel

Koupím rodinný domek se zahrádkou, nejraději v okolí Žatce.

Nabídky do adm. t. l.

Předám zemědělskou usedlost o vyměře 10,50 ha, z toho 9,5 ha orné půdy, pole na rovině. Úplné zařízení, živý i mrtvý inventář, za seto vše. Předám bez náhrady.

Vlakové spojení Kadaň, Chomutov, Žatec, Plzeň.

Václav Novotný, Libědice 82 p. Pětipsy, okr. Kadaň.

Stály přísežný tlumočník jazyka ruského, polského, ukrajinského a českého Josef Vejnar, Chomutov, Jiráskova 43 vyhotoví vám ověřené překlady dokladů do češtiny a mezi těmito řečmi navzájem. Do 5 dnů obdržíte ověřený překlad na dobrku.

Hledáme

Ludmila Měchurová, Praha II. Venzigova 17, pátrá po nynějším pobytu Emilie Bartošové, roz. Hlaváčkové, ze Semidub na Volyni.

Blahopřání

V neděli dne 13. května 1951 bylo v pravoslavném chrámu Pána v Žatci požehnáno sňatku Heleny Pecháčkové a Jana Pospíšila, vedoucího kult. souboru „Šumavan“, známého volyňského básníka a skladatele.

Při té příležitosti přejeme mladým manželům, aby je společným životem provázela vždy hojnou spokojeností, radostí a aby tato událost v životě krajana Pospíšila znamenala podpoření a upevnění jeho tvůrčích schopností.

Redakce a administrace,

Naši na Žatecku

JZD ve Vrbce

S hlubokými změnami ve společenském a státním zřízení mění se od základů i celé naše zemědělství. Vždyť od dob feudálního panství zaznamenalo ve svém vývoji jen tu změnu, že část půdy přešla do rukou malých a středních rolníků, ale velké plochy půdy vlastnili dálé velkostatkáři, kláštery a jiné instituce, které vykořisťovaly pracující zemědělské dělníky stejně, jako kdysi feudální šlechtici. A i ti, kteří měli vlastní půdu, museli od rána do slunce západu dřít, nemajíce možnost opatřit si a používat technických výmoženosí. To všechno sebou nesl kapitalistický řád a ani pozemková reforma za první republiky nepřinesla v tom zlepšení. Až v únoru 1948, když československý lid nastoupil cestu k socialismu, byl dán základ změnám, které v záplati nastaly v našem zemědělství. — Rodila se socialistická vesnice, bez níž — jak řekl president Gottwald — nelze vybudovat socialismus v naší vlasti. V zdánlivě tichých obcích prouďil silný nezadržitelný život. Nehybné krově stavení, pamatujucí věky, byly svědky dlouhého do novic trvajících schůzí a porad, z nichž se pak v obci zrodilo jednotné zemědělské družstvo. A jako všechno, rodilo se i toto nové dílo v každé obci jinak, za jiných podmínek a okolností, tu dobrých, tam méně příznivých.

Jednotné zemědělské družstvo ve Vrbce na Žatecku nemělo podmínky pro vznik ty nejlepší. Bylo snadnější založit JZD v Dobříčanech či Holedeči, kde byly k disposici vhodné budovy bývalého velkostatku. Ve Vrbce však, v malé upravené obci 3 km vzdálené od Postoloprt, se špatnou bonitou půdy, o níž se ještě před nedávnem myšlelo, že by sloužila líp, kdyby byla vysídlena a zřízena tu ovčí farma, toho nebylo. Bylo tu však odhadláni a pochopení pro nové metody práce, a to zvítězilo.

Mezi tím, co se uvažovalo o vysídlení Vrbky, pracovali občané na prvních společných žních. Tu poznali, že pracovat společně znamená ulehčení práce a hned také pochopili, jakou přítěží jsou meze, bez nichž na velkých lá-

nech by se líp mohly používat hospodářské stroje. Z těchto poznatků pak vyvodili závěr a založili si JZD II. typu. To bylo na sklonku roku 1949. Rozorali meze a provedli společnou podzimní setbu. A po práci v polích hned začali s adaptacemi společných stájí. Poněvadž v obci nebylo jiných vhodných budov, použili družstevníci ve Vrbce vlastních stájí. Tak z chléva krajana Josefa Hývla upravili společný kravín, ve stáji krajana Jana Šťastného zřídili teletraktér a v budovách krajana Rudolfa Holce vybudovali vepřinec. Všechny práce na adaptacích, zednické, truhlářské i kovářské si dělali sami. Ušetřili tím svému družstvu 160.000,— Kčs.

A JZD ve Vrbce zaznamenalo další etapu ve svém vývoji. Dne 3. ledna 1950 přijali družstevníci provozní řád III. typu. Poněvadž z 21 rodin zemědělců v obci je většina volyňských Čechů, nejvíce ze Semidub, Stromovky a Terešova, mají krajané na práci JZD ve Vrbce hlavní podíl, ale soužití v obci je už na takovém stupni, že rozdíly nejsou zřejmé. Tak vedle schopného a obětavého předsedy družstva krajana Rudolfa Holce stejně obětavě pracuje místní usedlík František Siška, který zastává funkci místopředsedy JZD a zároveň skladníka.

Zatím co družstevníci pracovali na adaptacích stájí, nastavoval předseda JZD se svými spolupracovníky noce, aby vypracovali pracovní a finanční plán, jakož i normy pro pracovní jednotky. Díky jejich obětavosti mohou družstevníci být řádně odměnováni za svou práci. Družstvo vyplácí 80,— Kčs jako 75% zálohu za 1 pracovní jednotku, vedle naturálních požitků, které podle odhadu předsedy krajana Holce budou činit při dobré úrodě 4,90 kg obilí na 1 pracovní jednotku. Průměrně vydělávají družstevníci ve Vrbce přes 3.000,— Kčs měsíčně.

JZD ve Vrbce je jedním z nejlepších družstev v okrese. Obhospodařuje celkem 305 ha, z toho 272 ha orné půdy. Poněvadž chmel se zde již nepěstuje, mají zasázeno 22 ha cukrové řepy, 8 ha krmené řepy a po půl hektaru

cibule, mrkve, zelí a okurek. Velmi dobrá pracovní morálka dává jim zvládnout všechny tyto práce bez pomoci brigád. Téměř po celou dobu jarních prací JZD ve Vrbce bylo na II. místě v okrese. K dnešnímu dni mají již proplekováno 8—9 ha řepy. Družstevníkům pomáhají i někteří členové z rodin nezemědělských, takže družstvo má pracovních sil dostatek. Díky této skutečnosti stojí JZD ve Vrbce daleko vpředu v okresní soutěži jednotných zemědělských družstev před svým soupeřem — JZD ve Stroupči.

O 100 kusů hovězího dobytká, 130 veprůvého, 24 koní pečují vzorně krmiči Šťastná, Valášek, Lišková a Vinkevičová. Družstvo vlastní kromě toho výchovnu kuřat s 1.800 kusy.

Velmi obětavě pracují ve Vrbce ženy. Zatím, co v mnohých jiných obcích poměr žen některých družstevníků k JZD není ještě uveden na správnou cestu, pochopily družstevnice ve Vrbce již dříve svoji úlohu a po boku svých mužů budují naši novou, socialistickou vesnici. Aby se mohly plně uvolnit k práci zvláště v době žní, zřizuje JZD v obci dětský útulek. Své pomocí připravili družstevníci pro ten účel již budovu a čekají jen, až zaměstnanci Živnostensko—řemeslného kombinátu města Postoloprty dohotoví práce sklenářské. Péče, jakou věnují družstevníci zřízení dětského útulku, svědčí, že si užívají povinnost vůči svým dětem na jedné straně a vůči svým ženám, jímž tak ubude při vši práci starost o děti, na druhé straně.

V těchto dnech plánují družstevníci ve Vrbce zájezd do Prahy na veletrh, aby si prohlédli mimo jiné i nové hospodářské stroje, které naši a sovětské konstruktéři vypracovali i pro ně a které brzy budou brázdit naše družstevní lány. Poučení a povzbuzení vrátí se družstevníci domů a s ještě větším elánem budou pracovat na svých polích a ve stájích u vědomí, že fato práce, každý pracovní úspěch jejich, je úspěchem celku a tím i posílením boje našeho a všeho pokrokového lidu za mír na celém světě.

Antonín Šlégr

Popisy českých osad na Volyni — Stromovka

Jilí a Marie Ivaňuchovi

Na požádání historické komise SČzV pokusili jsme se sepsati nejzávažnější události od založení STROMOVKY až do reemigrace jejich občanů do Československé republiky.

Protože Školní kronika, kterou jsme za svého 19ti letého působení ve Stromovce vedli, byla za poslední války spolu s knihovnou zničena, navštívili jsme paní Annu Štěpánkovou rozenou Mlejnkovou, pozvali ku pomoci Václava Ševca, bývalého starostu ve Stromovce a společně jsme nastínili pravdivý soupis hlavních událostí. Bohužel chyběl nám některá data, což nám bude jistě prominuto.

Údobi do prvej světové války

Dne 13. dubna 1881 byl přistěhovalci koupen majetek, sousedící s východními pozemky města Lucka, zakoupený již dříve Josefem Pižlem od velkostatkáře Antonína Lipského, ve výměře 1.100 desatin 1290 sáhů za smluvěnou částku 29.000 rublů. Tak povstala obec Teremno.

Zakoupené pozemky byly rozsáhlé a vzdálené od středu obce, že obdělávání půdy bylo nanejvýš obtížné. Kolem roku 1.900 začali si majitelé stavět stavení na vlastních nebo zaměněných pozemcích rozložených při státní silnici Luck — Rovno ve vzdálenosti 2—4 km od Teremna. Tím povstala nová vesnice. Z počátku tuto novou obec jmenovali Kolonie Teremno a tak je i na všech starých plánech označena. Původní obec pak byla nazývána Staré Teremno a třetí část Nové Teremno, teprve za Polska nazvaná Lipiny.

Zakladateli obce byli: Václav Fros, Dominik Štěpánek, Jaroslav Mlejněk, Václav Špur, Ignác Janeček, Josef Štěpánek, František Hejduk, Jan Gol, František Kopp, Václav Kádner, Václav Kulich, Severin Dražan, Jan Drbohlav, František Křepela, Antonín Růžička, Jan Ludvík, František Možíš, Václav Ševca.

Na návrh bratrů Dominika a Josefa Štěpánka i Václava Frose, kteří pocházeli z Lán u Prahy, nazvali obec podle pražské Stromovky „STROMOVKA“.

Skutečně také začali na svých pozemcích vysazovat veliké ovocné zahrady. Největší ovocnou zahradu založil Josef Štěpánek, který vysázel u své usedlosti při státní silnici také topolovou alej, která dnes svoji mohutností zdobí Stromovku.

Administrativně však patřili ještě

té stále do obce Teremna, farností pak do Lucka, kam pohřbívali i svoje zemřelé občany. Všichni až na tři byli totiž řimští katolíci; Václav Ševca, Václav Kulich a Václav Kádner byli pravoslavní a patřili k farnosti Teremenské.

Do Lucka bylo 7 km po nové, krásné silnici a právě tato silnice zakladatele přivábila. Stavění si stavěli po obou stranách silnice a byli na to velice hrdi, že mohou, jak říkali, i v nejhorším počasí dostati se po suchu do města. Při tehdejším stavu jiných cest byla to veliká výhoda.

Do školy chodily děti i dále do Teremna. Tuto školu si však museli občané z části také udržovat. Vyučovalo se rusky.

První domy byly stavěny ze dřeva, kterého byl nadbytek. Pozemky byly porostlé většinou lesy a křovinami. Kárem lesů bylo získáno mnoho stavebního materiálu a zároveň osevní plochy, které byly stále nedostatek. Obec měla sice 224 ha půdy, ale teprve po vykácení lesů a vymýcení křovin získala 182 ha orné půdy, 24 ha luk a 18 ha lesa, který si občané po dilech ponechali.

První zakladatelé měli těžkou a nebezpečnou práci, neboť okolní lesy se hemžily všelijakou zvěří a hmyzem. Vlci se ukazovali i za bílého dne a hodně dobytku jim padlo za oběť. Zakladatelé Stromovky vyprávěli, jak v zimě večer se hladoví vlci dostávali až do dvorů a běda jestli někdo nechal venku na řetězu psa! Vlci ho do rána roztrhali. Také večer, když unaveni uléhali, šustot ve slámě, na níž spali, prozradil hady, kteří se za jejich nepřítomnosti dostali do stavení.

To však netrvalo dlouho. Po vykácení lesů a vymýcení křovin se této útrap šťastně zbavili.

Někteří občané zařídili si později vlastní cihelný a vystavěli si zděné domy. Byli to Václav Ševca a po něm František Hejduk. Cihly vyráběli domácím způsobem; hliná se mísila nohama a celá práce v cihelně byla primitivní. Nicméně stavby stavěné z této cihel stojí ve Stromovce dodnes a jsou dokonce i její ozdobou.

Po vykácení lesů začali zakládat chmelnice. První tyčkovou chmelnicí založili Josef a Dominik Štěpánkové. Později zaváděli drátency. To se už objevily i stroje. První žací stroj koupil Václav Ševca a později Josef a Dominik Štěpánkové.

V r. 1908 se občané Stromovky

usnesli, že se oddělí od Teremna a zvolili si starostou Dominika Štěpánka. Pro pokročilé stáří byl později vystřídan Jaroslavem Mlejnkiem, který zároveň s Josefem Štěpánkem, synem Dominika a Ludvíkem Štěpánkem, synem Josefa, dal podnět ke stavbě školy. Na obecní schůzi se usnesli, že zakoupí $\frac{1}{2}$ míry pozemku u Ignáce Janečka a začali stavět. Stavěli za vlastní penze. Podarilo se jim koupit velikou dřevěnou budovu, kterou sami převezli a postavili. Měla 14 m délky a $7\frac{1}{2}$ m šířky, na východní straně měla jednu třídu $7\frac{1}{2}$ m \times $7\frac{1}{2}$ m s 8 velikými okny a chodbu. Na západní straně pak byl byt pro učitele o dvou místnostech, kuchyně, komoře a síní s vchodem ze dvora. Jediné, co škole chybělo, byla studna a sklep, jehož stavba pro nízkost terénu byla neproveditelná.

Při stavbě školy přišel nešťastnou náhodu o život František Průša. Při svážení hliny na stavbu jel syn Ignáce Janečka Václav prázdným vozem a najel zadním kolem na pafez. Mezitím zmíněný František Průša uklouzl — bylo právě po dešti — a padl hlavou pod vůz právě ve chvíli, kdy kolo sjelo s pařezu přímo na jeho vaz. Všechna pomoc byla marná, zemřel těhož dne ve věku 24 let.

V r. 1908 — 1909 než byla škola dostavěna bylo zařízeno vyučování školních dětí v domě Františka Koppa. Prvním učitelem byl Konstantin Petrovský. Vyučovalo se rusky. V r. 1909 — 1910 se vyučovalo v domě Jana Drbohlava. Učitelem byl Josef Macháček. Ten pak po dokončení stavby začal vyučovat v nové škole a vyučoval až do prvej světové války.

Svěcení školy dne 15. listopadu 1910 bylo velice slavnostní. Školu světil pravoslavný farář Antonín Zumer z Teremna. Zpíval při tom pěvecký sbor založený Konstantinem Petrovským. Slavností se zúčastnilo celé okolí.

Učitel Macháček pracoval jak ve škole tak i mimo školu. Naučoval hry se školní mládeží i s došplými. Zemřel jako pensista 16. 2. 1933; pohřben jest v Lipnínách. Pocházel z Rychnova nad Kněžnou.

Když byla dostavěna škola, založil si Ludvík Štěpánek smíšený obchod a hostinec. Tam potom byly pořádány zábavy, jež bývaly vždy dobře navštěvovány, dokonce i návštěvníky z Lucka.

Blahobyt obce vzrástal. Bezprostřední blízkost okresního města

MEZINÁRODNÍ PŘEHLED „PRAVDY“

PRAVDA 28. V. přinesla v rubrice „Mezinárodní přehled“ komentáře J. Viktorova o mezinárodních otázkách. V prvním komentáři nadepsaném „Pařížské porady a atlantický pakt“ se mimo jiné praví:

Tou měrou, jak pokračují jednání zástupců ministrů zahraničních věcí v Paříži, vychází stále více najevo taktika západních mocností vedených Spojenými státy. Tato taktika spočívá v tom, aby se dosáhlo pod nějakou záminkou přerušení těchto jednání nebo jestliže se to nepodaří, aby byly učineny bezpředmětnými jak pařížská jednání, tak i zasedání rady ministrů zahraničních věcí v případě, že by došlo k jejímu svolání.

Je třeba připomenout, že západní mocnosti si vůbec nepřály zahájení pařížských porad a že k nim daly souhlas jen pod tlakem veřejného mínění hájícího mír. K jednání došlo dále teprve tehdy, když vlády Anglie a Francie naznačily, že by vyvolaly velké pobouření lidu, když by odmítly se těchto jednání zúčastnit.

V průběhu jednání se ukázalo, že zástupci USA, Anglie a Francie se snaží oklamat národy svých zemí a uvést veřejné mínění v omyl. Nešlo jím zřejmě o odstranění nynějšího mezinárodního napětí, nýbrž o to, aby toto napětí udržely k prospěchu svých agresivních plánů.

Je všeobecně známo, jak houževnatě se stavěly západní mocnosti proti dohodě v otázce demilitarizace Německa a jaké úsilí vynaložily, aby tuto otázkou odsunuly do pozadí. Podobné stanovisko zaujmaly západní mocnosti i v otázce odzbrojení. Nejvíce však odhalily západní mocnosti pravou podstatu své politiky kategorickým odmítnutím toho, aby byla projednávána otázka atlantického paktu a amerických vojenských základen.

Je nepochybně, že právě atlantický pakt a uvedené vojenské základny, určené proti SSSR a lidové demokratickým republikám, jsou hlavní příčinou

nou zotření situace v Evropě a jinde. Otázka atlantického paktu a vojenských základen má tím aktuálnější význam, že právě na podkladě tohoto paktu se provádí urychlěná remilitarisace západního Německa, znova se vynořuje německo-fašistická revanšistická armáda, provádí se v stále větším rozsahu závodění ve zbrojení a staví se nové americké vojenské základny v Anglii, Francii, Islandu, Norsku, Turecku a v zemích Blízkého Východu.

Je tedy zřejmé, že atlantický pakt přímo souvisí s napětím mezinárodní situace. Snaha imperialistů o další zesílení napětí v Evropě i za jejími hranicemi se projevuje i tím, že podle zpráv zahraničního tisku do atlantického paktu má být včleněno Turecko a Řecko.

Západní mocnosti se zřejmě bojují vzít do denního pořadu otázku atlantického paktu proto, že jeho útočná povaha bije přímo do očí. Uvědomují si, že projednávání této otázky by znova dokázalo, že politika USA, Anglie a Francie je politikou agrese a rozpoutávání války.

V druhém komentáři nadepsaném „Program zabezpečení agrese“ se mimo jiné praví:

President Truman zaslal Kongresu poselství, v němž navrhuje, aby bylo věnováno nových osm a půl miliardy dolarů na vojenskou a hospodářskou pomoc zahraničním státům. Tuto pomoc nazývá „programem vzájemného zajištění bezpečnosti“, ale lépe by se pro ni hodilo „program zabezpečení agrese“.

Z uvedené části celých 6,25 miliardy dolarů má být přímo věnováno na vojenskou pomoc a 2,25 miliardy na hospodářskou pomoc. Ve skutečnosti i hospodářská pomoc má být obrácena na válečné účely, protože ji má být použito hlavně na výrobu strategických surovin.

Z Trumanova poselství vyplývá, že vojenské přípravy imperialistického tábora jsou namířeny proti SSSR a zemím lidové demokracie, proti Čínské lidové republice, proti národům Koreje, Vietnamu, Burmany, Malajska a jiným národům

Asie, bojujícím za svou svobodu a nezávislost. Truman konstatuje, že zbrojení západoevropských zemí bude mít za následek jejich značné vyčerpání. Proto právě hodlá poskytnout těmto zemím novou pomoc na zbrojení.

Tato nová „pomoc“ je jakýmsi novým vydáním „plánu Marshalla“ a povede k ještě silnějšímu ujaření západoevropských zemí.

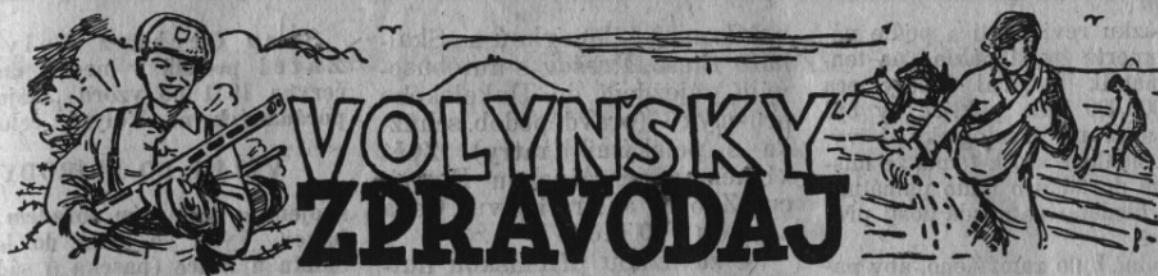
V třetím komentáři nadepsaném „Rusk ukazuje karty“ se mimo jiné praví:

Před několika dny zástupce amerického státního tajemníka Rusk, J. F. Dulles a senátor Douglas učinili projevy, které vyvolaly všeobecnou pozornost. Tak především Rusk otevřeně prohlásil, že vláda USA je odhadlána i v budoucnu podporovat Čankajška a jeho kliku. Dále uvedl, že cílem americké politiky je svržení ústřední lidové vlády Čínské lidové republiky. V též smyslu promluvil též Dulles a Douglas.

Projev Rusků vyvolal v kruzích amerických satelitů velké zneklidnění. I známý reakční novinář Lipmann v listu „New York Herald Tribune“ napsal, že cíl, který ohlásil Rusk, znamená vyloučení možnosti mírového urovnání v Koreji a do jisté míry žádost za bezpodmínečnou kapitulaci.

Je příznačné, že státní department se vostavil za Ruskův projev. Tak Acheson prohlásil, že tento projev neohlásil žádnou změnu politiky USA, pokud ide o Čínskou lidovou republiku. Jiný zástupce Achesonů MacDermott prohlásil, že řeč Ruskova neznamená nic nového. Tím přiznal, že Rusk správně vviádřil politický kurs vlády USA.

Řeč Ruskova skutečně neznamená nic nového. Znovu učkázala, že ani těžké nezdary, které utrněla politika USA na Dálném Východě, nepoučily americké imperialisty. Nelze pochybovat o tom, že pokračování v dosavadním kursu přinese americké politice ještě krutější nezdary, na které budou muset dohláset nejen Spojené státy, nýbrž i země, které stále těsněji spojují svou politiku s útočnou, dobrodružnou politikou amerických vládních kruhů.



Zprávy svazu

Ústřední výbor Svazu Čechů z Volyně projednával na své schůzi dne 26. května t. r. mimo běžných záležitostí otázku vybudování památníku obětem Českého Malína, který má být postaven v Žatci. S povděkem bylo konstatováno, že se této záležitosti ujalo ministerstvo vnitra, které je ochotno uhradit náklady spojené s uskutečněním našeho záměru a to až do výše 3-4.000.000 Kčs. V souvislosti s jednáním komise, složené ze zástupců ministerstva vnitra, KNV v Ústí n. L., ONV v Žatci, MNV v Žatci, okres. sekretariátu KSČ v Žatci, autorů původního návrhu a Svazu Čechů z Volyně, která se sešla 23. května t. r. v Žatci za účelem posouzení vhodného místa pro vybudování památníku obětem Českého Malína, bylo rozhodnuto doporučiti, po uvážení všech závažných okolností, jako nejvhodnější pro postavení památníku místo před budovou býv. reálného gymnasia v Žatci v Leninově ulici, ovšem za předpokladu, že místo bude upraveno tak, aby památník mohl být vybudován k 13. červenci 1953, t. j. k 10. výročí malínské tragedie.

Pro informaci naši krajanské veřejnosti otiskujeme

Zápis

o jednání konaném dne 7. V. 1951 v ministerstvu vnitra v záležitosti příprav pro vypracování návrhu památníku pro oběti Českého Malína (Volyně v SSSR), jenž má být postaven v Žatci.

Přítomni byli za Svaz Čechů z Volyně Kozák Jaroslav, Třmková Věra, Martinovský Josef, Nágel Alexander. Dále byl přítomen arch. ing. František Feistner a akad. sochařka Levická Nina a za min. vnitra Dr Jindřich Dubský, arch. Karel Lodr, arch. Jaroslav Kumprecht a akad. sochař Kozák. Svaz Čechů z Volyně obrátil se

na min. vnitra 12. ledna 1951 se žádostí o poskytnutí příspěvku na vybudování památníku, který má být postaven v Žatci k uctění obětí 374 mužů, žen a dětí, zavražděných dne 13. července 1943 po vyplálení české obce Českého Malína.

Architektonický návrh památníku vypracoval Ing. arch. František Feistner a sochařskou výzdobu akad. sochařka Nina Levická.

Ministerstvo vnitra neuzavírá se tomu, aby poskytlo příspěvek, avšak vyžádalo si od Svazu Čechů z Volyně plán, rozpočet a ostatní podrobnosti a zejména, jakým způsobem je stavba památníku plánována.

Zástupci Svazu Čechů z Volyně předložili žádané doklady osobně a naznačili, že náklad by činil asi 400 - 500.000 Kčs a že značná část tohoto nákladu bude uhražena dobrovolnými dary volyňských Čechů.

O věc projevil veliký zájem náměstek předsedy vlády, arm. gen. Ludvík Svoboda, jenž telefonicky naznačil zástupci min. vnitra, že památník musí být zřízen v daleko větších rozměrech a v důstojnější úpravě, ježto jeho význam je vysoko politický a národní. Požádal zástupce min. vnitra, aby se celé této záležitosti ujal, dal propracovati nový ideový návrh, který by mohl být projednán za účasti autorů v jeho kabinetě.

Ministerstvo vnitra v dohodě se Svazem Čechů z Volyně svolalo na 7. V. 1951 I. informativní programu, na níž byla projednána otázka dosavadního návrhu na stavbu památníku a otázka vypracování nového návrhu a zvláště otázka vyhlednutí příhodného místa v Žatci pro tento památník.

Původně byl památník projektovaný na hřbitově v Žatci, kde je také položen základní kámen. Teprve později bylo rozhodnuto, aby památník se postavil na prostranství před hřbitovem, podél něhož vede dálková silnice Praha - Žatec. Toto místo před hřbitovem je značně veliké, vlastní neporostlá část měří asi 40×80 m.

Arch. Feistner podal krátce vyšvětlivky jeho dosavadního návrhu, při čemž uvedl, že především byl vázán preliminovanou částkou ve výši asi 300.000 Kčs a prostře-

dím, ve kterém bylo místo pro pomník určeno.

Po objasnění celé záležitosti jsou experti min. vnitra toho názoru, že po stránce ideologické jest nutné, aby tento památník ve svém významu nebyl podceněn a proto aby bylo na místě rozhodnuto:

1. o situování budoucího památníku vzhledem k městu Žatci a okolí po stránce krajinné a urbanistického plánu,

2. zda požadavky, které byly do posud na autory kladeny vyhovují po stránce ideologické,

3. zda náklad na tento památník není zcela neúměrný významu tohoto památníku.

Dále experti min. vnitra připomínají, že událost tohoto významu celostátního, t. j. vyvraždění a zničení Českého Malína byla podnětem vstupu 12.000 volyňských Čechů do I. čs. samostatného sboru v SSSR, který na své cestě z SSSR pomáhal osvobozovat ČSR a jest taková, že je nutno ji proto řešit podrobně podle jednotlivých bodů, jež zde byly probrány a které budou dány přesně navrhovatelům nového památníku pro jejich další práci.

Všichni přítomní se shodli na tom, že bez shlédnutí místa, po případě bez posouzení jiných míst v Žatci, které by přišly v úvahu, není možno stanoviti přesné směrnice pro vypracování návrhu na památník, při čemž dlužno uvážiti, zda pro památník by se nehodilo též místo v nejbližším okolí města, na němž by památník vynikl jako dominanta celého okolí. Zástupce Svazu Čechů z Volyně se zavázal, že projedná u MNV v Žatci otázku regulačního plánu města Žatce tak, aby při jednání na místě samém mohlo být ihned v rámci regulačního plánu vhodné místo pro památník zjištěno. K jednání budou dále pozváni zástupci ONV, MNV v Žatci, KNV v Ústí n. L. a zástupci KSČ.

Po dohodě všech účastníků bylo určeno, aby jednání v Žatci se konalo 23. května t. r. v 9,30 hod. na MNV v Žatci.

Experti min. vnitra uvedli v bode 3. svého posudku, že náklad na realisaci památníku byl uvažován zcela neúměrný a je nutno

tuto otázku revidovati a podle náoru expertů by si náklad na tento památník vyžadal částky cca 3 - 4,000.000 Kčs, pakliže by byl řešen správně ideologicky i výtvarně, nehledě ani k tomu, že místo, které dosud pro tento památník bylo vyhledáno, se nezdá dosti přesvědčivé.

Původně bylo zamýšleno, aby památník byl jen lokálního významu pouze pro volyňské Čechy, kdežto vzhledem k naznačenému politickému významu události zničení Č. Malína jde o věc daleko širšího významu pro celý národ. Zamýšleno bylo, aby památník byl odhalen 13. července 1952 (den výročí zničení Českého Malína), avšak vzhledem k tomu, že má být projekt jak po stránce architektonické, tak po stránce výtvarné rádně připraven a propracován, bylo shodně všemi přitomními doporučeno, aby památník byl dobudován k 10. výročí zničení a vyvraždění Českého Malína, t. j. k 13. červenci 1953.

Jednotlivé částky nákladu by mohly být plánovány v r. 1952 a 1953.

Zástupci Svazu Čechů z Volyně žádají, aby Svaz Čechů z Volyně a celá veřejnost volyňských Čechů byla na budování zúčastněna, ježto myšlenka vybudovat památník vznikla u volyňských Čechů hned po jejich přesídlení do ČSR. Žádají, aby arch. ing. Feistner byl na vypracování projektu účasten za spolupráce a spoluautorství expertů min. vnitra. Totéž se týká akad. sochařky Nině Levické.

Dále doporučují zástupci Svazu Čechů z Volyně, aby definitivní posouzení návrhu památníku, jak po stránce architektonické, tak po stránce výtvarné bylo před vypracováním projektu provedeno širší komisi, složenou ze zástupců Svazu Čechů z Volyně, náměstka předsedy vlády, arm. gen. Svobody, ministerstva vnitra, KNV, ONV, MNV, Svazu čs. výtvarných umělců a KSČ.

Skončeno, přečteno, podepsáno.

ZÁJEZD SBS na Duklu a Slovensko

Krajský výbor Svazu bojovníků za svobodu v Ústí n. L. za spolupráce OV SBS pořádá ve dnech 5.—8. července t. r. zájezd na Slovensko a do Dukly. Odjezd zvláštním rychlíkem z Ústí n. L. ve čtvrtek 5. července odpoledne, návrat v neděli 8. července večer.

Program zájezdu: Vysoké Tatry, Štrbské pleso, Tatran-

ská Lomnice, lanovkou na Skalnaté Pleso, Prešov s autobusovým zájezdem do Dukelského průsmyku (pravděpodob. schůzka s polskými bratry). Zpět vlakem přes Bánskou Bystricu, Zvoleň a Bratislavu. Cena zájezdu 700 Kčs.

Se závaznou přihláškou nutno složit zálohu 500 Kčs a zbytek doplatit nejpozději do 15. 6. t. r. Jízdné také možno zaplatit celé najednou. V ceně zájezdu je započítáno: veškeré jízdné (vlakem, autobusem, lanovkou, elektrickou dráhou), nocleh a společná večeře v Prešově. Ostatní stravování bude zajištěno dle přání, ale každý účastník si je bude hraditi sám. O nápoje ve vlaku bude též postaráno. Potravinové lístky si každý vezme sebou.

Přihlášky se zálohou přijímá každá jednota SBS v okr. Ústí n. L. a okresní i krajský sekretariát v Ústí n. L. nejpozději do 10. června t. r. Jednoty v ostatních okresech zasílají závazné přihlášky a zálohy rovněž do 10. června t. r. přímo krajskému sekretariátu v Ústí n. L. Účast dětí do 14 let nepřípustná. Počet účastníků je omezen, proto budou vyřizovány přihlášky došlé dříve.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Podbořanech pořádá pod záštitou Svazu bojovníků za svobodu dne 10. června 1951 o 19. hodině v Sokolovně

SLOVANSKÝ VEČER
pásma slovanských písni
a tanců

Účinkuje pěvecký sbor volyňských Čechů ze Žatce a vítězové olympiád lidového umění a tvorby volyňských Čechů.

Zveme na tento závěrečný kulturní podnik odbory SČzV v Podbořanech naše krajané na Podbořansku. Doba vystoupení je vhodně volena tak, aby bylo možno použít nedělního vlakového spojení.

Přijďte všichni na toto dostaveníčko volyňských Čechů. **Pořadatelstvo**

Svaz Čechů z Volyně v Žatci pořádá v neděli dne 17. června 1951 po vzoru „májovek“, pořádaných na Volyni, celodenní

VÝLET DO PŘÍRODY

spojený s kulturním pořadem a zábavou. Výlet se koná do lesa v Sádku u Žatce (paseka u sádeckého hřbitova). Ze Žatce bude zřízena t. zv. autobusová kyvadlová doprava. Je rovněž možnost vlakového spojení. Pěkné lesní prostředí poskytne příjemné osvěžení. O zábavu pro malé i dospělé jakož i o občerstvení je postaráno. Hudba k poslechu i tanec.

Zveme na tento podnik všechny krajané i místní občanstvo ze Žatce a okolí.

V případě nepříznivého počasí koná se výlet v neděli dne 1. července 1951.

Budujeme sociální fond:

Na svatbě Jaroslava Kocka a sl. Gerty Hakrové, konané 13. května 1951 v Lipně, bylo vybráno z podnětu Jaromíra Hubky 915,— Kčs na sociální fond. - Všem dárcům srdečně děkujeme a novomanželům blahopřejeme.

Na svatbě sl. Marie Stránské s p. Josefem Zajicem, konané v Dolánkách, byla provedena na podnět p. Juliana Zachařevského z Očihova sbírka na sociální fond, která vynesla 1.015 Kčs.

Děkujeme srdečně štědrým dárcům a rovněž iniciátoru sbírky.

Mladým novomanželům upřímně blahopřejeme.



Odpovídáme na dotazy. Svaz Čechů z Volyně a redakce Věrné stráže dostává od krajanů řadu dotazů, na které odpovídáme přímo a v případech, kdy jde o otázku všeobecného rázu, která zajímá více krajanů, dáváme odpovědi v našem časopise. Stává se však často, že dostáváme dotazy anonymní, nepodepsané, bez udání adresy, na nichž by mohla být odpověď případně zaslána. Upozorňujeme krajanů, že na tyto dotazy zásadně ve Věrné stráži neodpovídáme. Proto nezapomeňte každý svůj dopis podepsat a uvést čitelně plnou adresu.

Popisy českých osad na Volyni — Stromovka

Jilji a Marie Ivaňuchovi

1. pokračování

Ve školním roce 1929—1930 bylo zapsáno pouze 29 dětí a byly obavy, že škola zanikne. Školní inspektorát později však rozšířil školní obvod na část Kolonie Podhájce, části Lyšča a Teremna. Byly to však děti různých národností. Českých dětí bylo počtem nejvíce, dále byli Němci, Ukrajinci a několik Poláků.

Děti českých rodičů připojených k obvodu bylo z Kolonie Podhájce 21, z Teremna 6, z Lyšče 5.

Dále ještě chodily děti všech Kuličů z Lyšče (ze Zalesa), aby se naučily češtine.

Rovněž čs. státní občan Samek (válečný zajatec), ženatý v Lipinách, posílal svoje 4 chlapce do naší školy.

Německých dětí bylo 15. Přitomto počtu měly právo na vyučování němčiny. Tímto vyučováním pověřil školní inspektorát v Lucku Marii Ivaňuchovou. Vyučovala zároveň římsko-katolické náboženství a ruční práce. Děvčátka se rychle přiučovala hlavně v plétání a brzy celé rodiny se odivaly do svetrů a jiných plétaných věcí vlastní výroby, měli vlnu domácí, neboť pěstovali ovce.

Škola byla zajištěna a tím se povzbudil zájem občanů o nějakou činnost pro její dobro. Tehdejší starosta Josef Štěpánek velice pečoval o to, aby škole nic nechybělo. Při zaopatřování školy palivovým dřevem, sám každý rok, ačkoliv to nebylo jeho povinnost, dával svoje koně, povoz i pracovní sílu ke společnému svozu dříví.

Za něho byla na školním dvoře vykopána studna. Náklady platila sice gmina, ale bylo zapotřebí na ni působit, aby podobnou investici pro českou obec povolila. V r. 1930 přijela z Československé republiky na návštěvu sestra Marie Ivaňuchové, jež byla Stromovkou i okolím nadšena a přiznává dodnes, jak mile na ni Stromovka zapůsobila nejen svoji uspořádaností, ale i zámožností a laskavostí občanů, z nichž několik v jejich vzorných domácnostech navštívila. Byla hrdcem i v Boratině u rodiny Janatů, v Lucku u rodiny V. Mesnera. Nečekala, že Volynští jsou tak vzorně a dobře zařízeni.

Volynští skutečně také hospodařili vzorně. O dělníky na výpomoc nebyla nikdy nouze. Ať to byly žně, chmel, nebo sbíráni Brambor, Ukrajinci, ba i vzdálení Polešuci rádi se nechali najímat a ještě si

pochvalovali, jak se u Čechů pětkrát denně dobré najedí, a to i tehdy, když se pro déšť nebo nepohodu nemohlo vyjít na pole. Za práci byli dobře placeni. Normální plat byl 16 kg obilí i více pro ženu a 25 kg i více pro muže za jeden den. Druh obilí byl různý, podle úmluvy. Toto obilí jim po žnich odváželi na parník v Lucku. Polešuci si takto každoročně vydělávali obilí na celoroční potřebu pro svoje rodiny. Na Polesí se obiliny, pro močálovitý terén, nedářily. Mezi sebou si vyprávěli, že Češi jsou páni, pojídají jen bílý chléb, spí pod peřinami, všude mají podlahy a jsou tak čistotní, že i nohy utírají ručníkem! Co Češi považovali za samozřejmé, jim se zdalo být něčím zvláštním. Tito Polešuci měli svůj svéráz: přizvávě vyšívání košile s dlouhými rukávy a rásné, pestré sukně, rovněž i muži měli vyšívání košile. Byli vždy veselé myslí a kde oni pracovali, nesl se do okolí jejich sborový zpěv. Ten pak se vystupňoval večer, když se vracejí z pole. Každý si rád poslechl nesoucí se z dálky zpěv těchto pilných a nezáročných lidí.

V r. 1931 těsně přede žněmi bylo veliké krupobití. Nejvíce postižen byl konec Stromovky ve směru od Lucka. Všude byla veliká nouze jak o živobytí tak i o krmení, neboť kroupy zničily místy celou úrodu od Stromovky až k Dubnu. Takové krupobití bylo na Volyni ještě jednou. Nejstarší pamětník vyprávěl, že tehdy byla veliká nouze. V tomto roce (1931) se opakovaly často prudké bouře s hromobitím. Při jedné z těchto bouří zapálil blesk stodolu Josefa Hejduka.

Tehdy neměla Stromovka ani obchod ani hostinec. Celý zájem se soustředil na školu. Ve škole se vyučovalo poisky a čeština jen jako předmětu. To bylo málo, protože vedení učitele a jeho manželky pořádaly se různé akademie, divadelka i několik divadel pro dospělé, samozřejmě vždy česky. Všechny k tomu potřebné příručky ochotně posílali příbuzní z Čech. Vše se pořádalo ve škole. Ve třídě se hrálo a v bytě učitele byly šatny, odpočívárny pro malé děti atd. Stávalo se často, že byla ve třídě sloužena i mše sv. a tu se znova škola přeměnila v kostel. Bylo s tím vždy mnoho starostí. Byl to však zájem celé obce, nebylo tedy vyhnutí. Nepřijemné však bylo to, že každá taková slavnost se kona-

la vždy první den velikých svátků, t. j. tehdy, kdy byla třída volná. Druhý a třetí den se uklízelo.

V r. 1933 navštívil naši školu Dr. F. Karas z ministerstva školství a národní osvěty v Praze. Přijel s předsedou CMŠ v Lucku V. Mesnerem.

V r. 1933 na návrh starosty Josefa Štěpánka založili si občané vlastní hřbitov. Obec totiž měla na západním konci asi 0,5 ha místa zarostlého uplně krovím. Bylo na něm několik kozáckých mohyl. Měl prý tam být poříben nějaký ruský šlechtic i s koněm. Svého času pátrala po něm nějaká příbuzná, dala celé místo překopati, ale nic se nenašlo. Trvalo to dost dlouho, než kompet. úřady daly povolení k založení hřbitova. Několik občanů se nabídlo, že vymýti kroví a srovná terén. Místo bylo pak rádně ohrazeno a uprostřed postaven vysoký kříž. V r. 1934 byl hřbitov slavnostně vysvěcen. Na novém hřbitově byl jako první pochřeben Jan Drbohlav, který za svého života byl dvakrát v Americe, pokaždé se však brzy vrátil zpět.

Lesy, patřící ke Stromovce, nacházely se na severu až za Sabalajovou, blátivou říčkou, kterou na podzim nebo z jara nebylo možno přebrodit, a proto se obec usnesla, že zřídi tak silný most, aby po něm mohl přejet i vůz s nákladem. Bylo to v roce 1935.

V téže roce pořídili občané na křížovatce u domu Josefa Drbohla v zvonici se zvonkem. Vše to zřídili na vlastní náklady. Zvonkem i hrobařem byl Václav Průša.

Při stěhování do Československa zanechali občané zvonek na místě na památku.

Od ledna r. 1934 byl v obci starostou Václav Ševca ml. V roce 1937 prodal zemědělskou usedlost Ukrajincovi Kuprysiovi a odstěhoval se do Lucka.

Tehdy se stal posledním českým starostou ve Stromovce Václav Kulich, syn Václava.

Obec měla svoje řemeslníky. Kovářem a zámečníkem byl František Hejduk a později oba jeho synové, obuvníkem Josef Drbohlav, pánským krejčím Bohumil Vajskýber, a Jar. Mojžíš (invalida), bednárem Jaroslav Mlejnек a Frant. Skořepa, tesařem Václav Kádner, zedníkem Josef Kulich z Kolonie Podhájec. Švadleny byly skoro v každém domě. Pekaře v obci nebylo zapotřebí.

Pokračování

VÝSTĚHOVALCI

Obrazy ze života volyňských Čechů — Píše Josef Foitík

12. pokračování

Jarouš pobídlo Věru, aby šla také. Přikývla, že půjde.

„Půjdeme spolu,“ nabízel.

„Jdu s děvčaty,“ odvětila a tím prozradila, že je již připravena dříve, než ji pobídlo.

„Nevadí. Přidám se tedy k vám a bude to totéž.“

Ve Skurči bylo živo. Prostranství před kostelem bylo zastavěno kramářskými stánky, mezi nimiž se proplétaly zástupy dospělých i dětí. Až zrak přecházel od té strakatiné obleků a také od vší té laciné krásy, která byla nabízena obratnými prodavači.

Jarouš s Věrou se odtrhli od ostatních a jako malé děti nechali se postrkovat pohybujícím se davem od jednoho stánku k druhému. Před jedním stánkem se zastavili déle. Byly zde k prodeji různé drobné skvosty a šperky. Nebyly to však obyčejné plechové ceky, nýbrž ze zlata a stříbra a jejich cena byla dosti vysoká. Jaroušovi padla do oka kytice miniaturních zlatých růží, v nichž bylo ukryto srdce.

„To je krásá,“ uklouzlo Věřci.

„Líbí se ti to?“ otázal se.

„Je to hezké ale drahé...“

Jarouš se ani nesmlouval a v okamžiku byl skvost jeho majetkem. Podal jej Věřci.

„Je to tvé,“ pravil.

Rozpačitě se zarděla. Zašeptala sotva slyšitelně: „Děkuji. A čím odplatím?“

„Srdce za srdce,“ Jarouš se nějak zajíkl, ale přece to vykoktal.

Pozvedla k němu oči a znatelně přikývla.

V tom okamžiku se kolem valil zástup lidí a roztrhl je od sebe. Jarouš by byl zlosti mlátil pěsti okolo, ale nebylo by to nic platné. Zástup se hrnul, zatlačil Věru, až mu úplně zmizela s očí...

Pomalu se prodíral ke kostelu.

Tam právě zastavil kočár, tažený nádhernými šimly. Lidé obstoupili kočár, a zvědavě nakukovali. Mnozí již tento kočár znali — býval zde každoročně jak o pouť, tak hlavně téměř o každé bohoslužbě.

Z kočáru vystoupil starý, bělovlasý již pán a pomáhal vysedita z kočáru slečnám, které nápadně přikulhávaly. Byly tři, pravděpodobně sestry, což prozrazovala jak jejich podoba, tak i stejně bílé šály a kloboučky. Bělovlasý pán vy-

kročil ke kostelu, slečny ho následovaly.

„Kdo je to?“ otázal se Jarouš starce, opírajícího se oběma rukama o silnou hůl a sledujícího zrakem odcházející panstvo.

Starec se chvíli díval mlčky na Jarouše a pak se otázal:

„A kdo jste vy, že je neznáte?“

„Nejsem odtud a jsem tady poprvé.“

„Tak jestli chcete vědět, kdo je to, tak si pojďte se mnou sednout tamhle za kostel. Povím vám všechno. Ale zde ne. Bolí mne nohy a nemusí nás nikdo slyšet.“

XV.

Děda se pohodlně usadil do mladé travky, hůl položil vedle sebe a chvíli mlčky vzpomínal. Jarní slunce se sem opíralo a mile prohřívalo jeho znavené údy.

Jaroslav se usadil vedle něho a klidně očekával starcovo vyprávění.

„Pamatuju ještě doby roboty...“

Dědovi klesla sivá hlava k vyschlé hrudi, z ní se vydral těžký vzdech a pak pokračoval:

„Oj, tehdy bylo v našich krajích velmi zle. Od svítání do noci jsme pracovali na panském a nic za to nebylo. Jen takhle nějaké pohlanění panského drába, to byla tak nejčastější odměna, před kterou nebyl nikdo dost jist. A na panskou práci musel každý, jakmile shodil rubášku.“

„Jak to?“ nerozuměl Jaroslav.

„A tož takhle: malé děti chodí v košílkách. Když vyrůstá, šije se na něho košílka větší a tak do doby, než začne nosit oblek. U nás platilo pravidlo, že po dobu, kdy dítě nosí pouze košílku a nic jiného, nemusí na panské robotovat. Já jsem chodil pouze v košíli do šestnácti let a po tu dobu jsem nešel na panské. Tak jsme pána ošili o laciného dělníka...“

Děda se vesele zasmál tomu, jak pána ošili. Šedivá brada se mu smíchy roztírála.

Jaroslava vyprávění zřejmě zajímalo, ale nemohl pochopit, jaká je souvislost mezi tím, co děda vypráví a tím, na co se on ptal. Jemně na to dědu upozornil.

„Hned jsem u toho.“

A potom najednou milostivý ho-sudar vydal manifest, kterým se rušila robot. Hoj, to bylo radostí po širé zemi! Byli jsme svobod-

¹⁾ košíli.

ni, mohli jsme opustit své dosavadní místo roboty a odejít jinam, mohli jsme pracovat na svém a za práci na panském nám museli platit. A teď už vám povím, co se tehdy stalo na našem panství.

Nás pán se jmenuje Taterman. Je to snad Germán nebo Francouz. Ale to byli jejich předkové. Dnešní panstvo se drží Poláků. Taterman se před několika lety vrátil ze Sibiře, kde si odpykával dvacáctiletý trest. Odešel tam jako mladý, zdravý muž a teď je z něho starec. Jeho panství bylo velmi rozsáhlé a nejlepší pozemky v celém okolí patřily k jeho majetku. V době roboty byl nemilosrdný až hrůza a všichni poddaní se před ním třáslí strachy. Když byla roboty zrušena, lidé si oddechli a měli zato, že pro ně nyní nastanou lepší časy. Bylo to do určité míry pravda, ale nás Taterman se mnoho nezměnil. Kde mohl, využíval své moci proti chudým lidem a mnoho ošklivých věcí má na svědomí. Zrušení roboty přineslo sice trochu úlevy, ale ne tolik, jak jsme čekali. Musel-li Taterman na jednom místě povolit, dovedl na druhém přitlačit. A tak se mu zabily vesnické zahrádky. Byly to malé kousky pozemků s prvotřídní půdou, které patřily lidem, jež u něho kdysi pracovali. Tyto zahrádky se vrezávaly ostrým klinem do panské půdy. Prý byly kdysi dávno některým z předků našeho pána darovány lidem za dobrou práci. Taterman si umínil, že tyto zahrádky připojí zase k svému panství. Vyhledal kdesi, že v minulosti k panství patřily a odůvodňoval, že byly lidem jen propůjčeny a že je má tedy právo vzít ti zpět. Nejdříve za ně nabízel výměnou jiné pozemky a kdo se vzpíral, těm chtěl zabrat pozemky sítou.

Klín, který nejostřejší zabíhal do panského, patřil mému zeti Prochorovi. Byl v držení jejich rodu od nepaměti. Prochor pracoval v panských lesích. Jednou pracoval neopatrne a nevrátil se z práce. Jeho kamarádi ho přinesli na větvích domů. Padl na něho kmen dubu a než ho mohli vyprostit, bylo pozdě. Měl přelámaná žebera, rozbitý hrudník a ústy, nosem i ušíma mu tekla krev. Když jej donesli domů, ještě dýchal, byl však v bezvědomí a už ani k vědomí nešel. Večer dodělal. Dcera velmi bolestně nesla nenadálé osamocení. Prosila Tatermana, aby ji, jako vdově po svém dělníkovi poskytl nějakou podporu. Ten však ji hrubě odbyl, že není vinou smrti neopatrného a nešikovného dělníka a že nic nedá. Pokračování



Vzpomínám



Dne 18. dubna 1951 uplynuly 4 roky od tragické smrti našeho milovaného manžela a otce **Viktora Labanova**. Při cestě z práce byl stržen pod elektrický vůz a na místě ve věku 27 let zemřel.

Jako 17letý chlapec odešel z domova a plných 7 let pak byl vojákem. Těsil se na svobodu, za niž bojoval a když se jí dočkal, nebylo mu dopřáno jí užívat.

Spi sladce v daleké ruské zemi na moskevském ústředním hřbitově, my na Tě stále budeme vzpomínat.

Truchlící manželka Libuše Labanova, děti Jiřinka a Vladoušek.

Oznámení

V hlubokém zármutku oznamujeme všem přátelům a zámým, že nám odešla náhle navždy naše drahá tchýně a babička paní **Marie Nová** z Volkova na Volyni, bytem v Lipně, okr. Žatec, ve stáří 57 let. Odešla záhy za svým manželem a synem.

Při této příležitosti děkujeme všem, kteří doprovodili naši drahou zesnulou na její poslední cestě, všem dárcům věnců a kytic, d. o. prot. Jiřímu Hofmanovi a pěveckému sboru ze Žatce.

**Božena Nová, snacha,
Jára Nový, vnuk.**



Se stejnou láskou a bolestí vzpomínáme u příležitosti sedmého výročí tragické smrti, památky našich drahých rodičů **Antonína Matouše**, nar. 18. 6. 1884 a **Anny Matoušové**, nar. 1. 10. 1891 v Novostavech na Volyni.



Byli zavražděni banderevci dne 8. 5. 1944.

Spěte sladce v daleké zemi!
Kdož jste je znali, vzpomeňte s námi.

**Rodina Pecháčkova
a Zahradníkova**



Sklíčení nesmírnou bolestí oznamujeme všem příbuzným a známým, že nás navždy opustil náš drahý manžel a dědeček **Štěpán Zakalevič**, nar. 20. 12. 1879 v Hlinsku na Volyni.

Zemřel tiše po dlouhé a vleklé nemoci dne 2. dubna 1951 v Manušicích, kde byl také na místním hřbitově dne 5. 4. 1951 uložen k věčnému spánku.

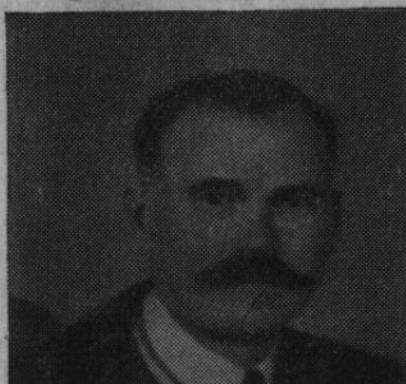
Prosíme všechny, kdož jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku s námi. — Nechť Ti země česká bude lehkou a spánek v ní sladký. — My na Tebe nikdy nezapomeneme!

Truchlící manželka a vnučka.

Dne 1. 5. 1951 jsme vzpomněli s hlubokou bolestí 7. výročí osudné chvíle, kdy při bombardování zlotřilými fašistickými vrahů byl zabit náš milovaný tatíček **Milouš Maulis**, narozený r. 1912 v Hlinsku. Odešel jsi navždy, náš drahý tatíčku, ale v našich srdcích budeš žít stále.

Odpočívej v pokoji na tichém hřbitovku ve Zdolbunově; vždy s láskou v srdcích budeme na Tebe vzpomínat. — Prosíme všechny, kdož jste ho znali, vzpomeňte s námi.

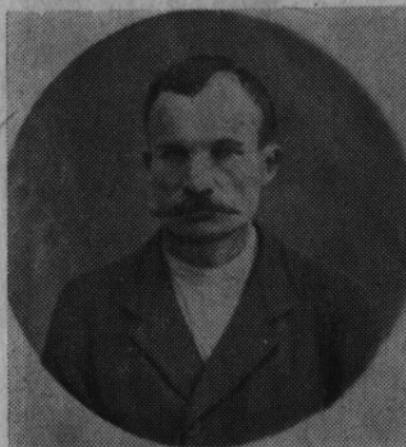
Truchlící manželka, jedenáctiletý syn, rodiče a bratři.



Zarmouceni oznamujeme přátelem a známým, že nás navždy opustil náš drahý manžel a otec **Mikuláš Stanislavský**, nar. 1. 1. 1894 v Záboroli u Lucka na Volyni. Zemřel dne 28. 4. 1951 v Tepličkách Lázních.

Děkujeme zároveň všem dárcům kytic a věnců a všem těm, kteří doprovodili našeho drahého zesnulého na jeho poslední cestě.

Kéž je mu země lehká! — Vždy s láskou budou vzpomínat
manželka a dcera.



S hlubokou bolestí v srdcích oznamujeme příbuzným a známým, že nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a dědeček **Alois Čech**, nar. 15. 6. 1878 v Knerutech na Volyni. Zesnul tiše 11. dubna 1951 ve Vikýřovicích na Moravě. Tělesné pozůstatky zesnulého byly uloženy k věčnému spánku na hřbitově v Petrovicích.

Kéž je našemu drahému zesnulému země, na kterou se tolik těšil, lehká!

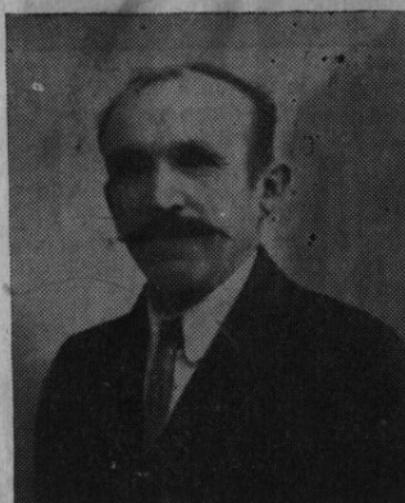
Současně děkujeme všem, kteří doprovodili zesnulého na jeho poslední cestě.

Manželka a synové s rodinami.



Koupím rodinný domek se zahrádkou, nejraději v okolí Žatce. Nabídky do adm. t. l.

Bedřich a Vlasta Křížkovi oznamují, že jejich sňatek byl uzavřen 14. května 1951 v Polepech a požehnán v modlitebně českobratrské církve evangelické v Hrušovanech.



V tomto roce dožívá se náš drahý otec, dědeček a pradědeček **Josef Šimsa** požehnaného věku 81 let. Narodil se 28. 5. 1870 v Burycích, okr. Blatná v Čechách, odkud jako čtyřletý chlapec odjel s rodiči na Volyn, kde žil v Moldavě I. Po trpkých zážitcích vrátil se s rodinou r. 1948 do vlasti. Nyní tráví svá požehnaná léta u dcery Alžběty a zetě Jaroslava v Levíně u Českých Budějovic.

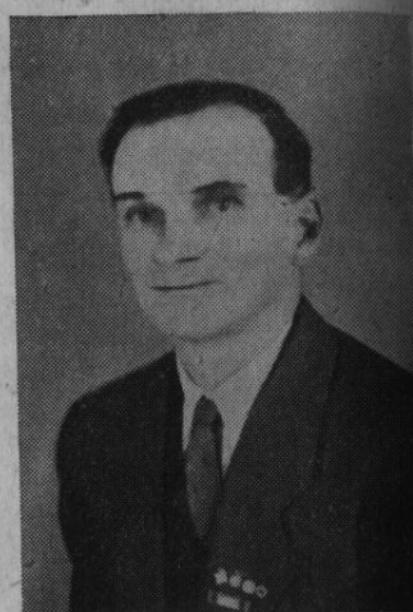
Přejeme jemu i sobě, aby ještě dlouhá léta byl mezi námi ve zdraví zachován.

Rodina Doubravova, Štejnochrova a Šimsova.

Oprava

Poslední číslo Věrné stráže ze dne 25. května 1951 bylo omylem číslováno jako 20–21. Správně má být 21–22.

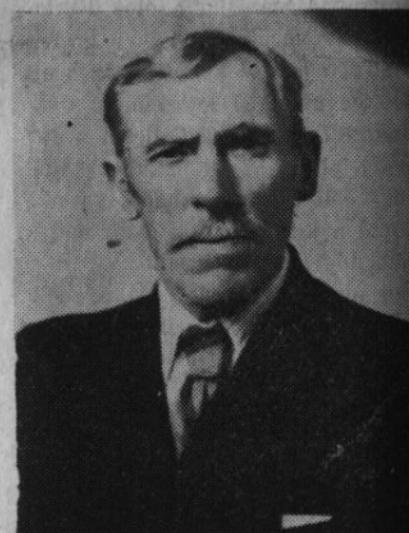
Prosíme naše předplatitele, kteří si Věrnou stráž schovávají, aby si to laskavě opravili.



Dne 2. června 1951 dožil se náš drahý manžel a otec **Vladimír Šlégr**, účastník bojů v dukelském průsmyku, z Újezdu na Volyni, 50 let.

Hojnost zdraví a spokojenosti do dalších mnoha let přeji

manželka a dcery.



Dne 17. května 1951 dožívá se náš drahý manžel, otec a dědeček **Josef Silný** 70. let.

Do dalších let přejeme hodně zdraví a klidného života. Kéž Vás Bůh doprovází ještě dlouhá léta.

Vaše manželka, děti, a vnuci.